

Araştırma Makalesi/Research Article

RÂMİZ'İN DERLEDİĞİ ŞİİR MECMUASI VE BAZI YENİ ŞİİRLER*

A Poetry Anthology Compiled by Râmiz and the Identification of Certain Previously Unrecorded Poems

Arş. Gör. **Özlem COŞKUN**

Dicle Üniversitesi
Sezai Karakoç Edebiyat Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
ozllem.cskn@gmail.com
Diyarbakır/TÜRKİYE

ORCID

Geliş Tarihi / Received Date: 14.01.2026
Kabul Tarihi / Accepted Date: 10.04.2026
Yayın Tarihi / Published Date: 10.04.2026

Atf/Citation

Coşkun, Özlem. "Râmiz'in Derlediği Şiir Mecmuası ve Bazı Yeni Şiirler". *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi [Journal of Academic Literature]* 12/23 (Bahar 2026), 676-716.

10.28981/hikmet.1863035

Hakem Değerlendirmesi:

İki Dış Hakem / Çift Taraflı Kör Hakem

Çıkar Çatışması:

Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek:

Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Benzerlik Taraması:

Bu makale turnitin programında taranmıştır.

Etik beyan:

Bu çalışmanın hazırlanması sürecinde etik ilkelere uyulmuştur.

Lisans:

CC BY-NC 4.0

Yayımlanan makalelerde Araştırma ve Yayın Etiğine riayet edilmiş; COPE (Committee on Publication Ethics)'un Editör ve Yazarlar için yayımlanmış olduğu uluslararası standartlar dikkate alınmıştır.

* Bu makale 17-19 Ocak 2024 tarihleri arasında Erzurum'da düzenlenen ICHER 9th International Conference on Humanities and Educational Research kapsamında sunulan bildirinin genişletilmiş tam metin halidir.

ÖZ

Klasik Türk edebiyatının temel kaynakları arasında yer alan şiir mecmuaları üzerine yapılan akademik çalışmalar gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmalar sayesinde yeni şiirler tespit edilmekte, adı bilindiği hâlde şiirlerine ulaşılamayan bazı şairlerin eserleri gün yüzüne çıkarılmaktadır. Bu makalede ele alınacak mecmua ise Millî Kütüphane 06 Mil Yz C3 numarada kayıtlı ve 15. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar birçok şairin şiir örneklerini ihtiva eden "Mecmû'a-i Eş'âr"dır. Mecmuada gazel, kaside, terki-i bent, müstezat, kıta gibi muhtelif nazım şekillerinden şiir örnekleri bulunmaktadır. Farsça şiir örneklerinin de bulunduğu mecmuada tespit edilebilen 67 şair ve 153 Türkçe manzume yer almaktadır. Mecmuanın 28^a varlığında yer alan "İ-Nâmîkîhi" ibaresine istinaden mürettibinin Râmiz mahlaslı bir şair olduğu düşünülmektedir.

Muhtelif mecmualar üzerine yapılan çalışmalarda ulaşılan bulgulara paralel olarak, bu şiir mecmuasının incelenmesi neticesinde de kimi şairlerin divanlarında bulunmayan yeni şiirlerin tespiti, tezkirelerde adı geçmeyen bazı şairlerin gün yüzüne çıkması gibi yeni ve önemli verilere ulaşılmıştır. İncelediğimiz mecmua sayesinde, yayımlanan divan ve makalelerde tesadüf edemediğimiz 'Amîkî, Emîr, Fa'îk, Sehvî gibi şairlere ait bazı şiir örnekleri de ortaya konulmuştur. Çalışmanın teknik hususiyetleri ile şiirlerin tavsif ve tasnif yöntemi Şiir Mecmualarının Sistematik Tasnifi'ne (MESTAP) göre hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Edebiyatı, Râmiz, Şiir mecmuaları, MESTAP.

ABSTRACT

Academic studies on poetry anthologies (şiir mecmuaları), which constitute one of the principal sources of Classical Turkish Literature, have increased steadily in recent years. Through such studies, previously unknown poems have been identified, and the works of certain poets—whose names were known but whose poems had remained inaccessible—have been brought to light.

The anthology examined in this article is entitled *Mecmû'a-i Eş'âr*, registered in the Millî Kütüphane under the shelfmark 06 Mil Yz C3, and contains poetic samples by numerous poets dating from the fifteenth to the nineteenth centuries. The anthology includes various verse forms such as ghazal, qasida, terki-i bend, müstezâd, and qit'a. In addition to Persian poems, the manuscript comprises 153 Turkish poetic compositions attributed to 67 identifiable poets. Based on the phrase "İ-Nâmîkîhi" appearing on folio 28a, the compiler is presumed to have been a poet using the pen name Râmiz.

In parallel with findings obtained from studies on other anthologies, the examination of this manuscript has yielded significant new data, including the identification of poems not found in certain poets' divans and the emergence of poets whose names are absent from biographical sources (tezkires). Through this anthology, several poems by poets such as 'Amîkî, Emîr, Fa'îk, and Sehvî—unattested in published divans and scholarly studies—have also been identified. The technical framework of the study, as well as the descriptive and classificatory methodology applied to the poems, has been prepared in accordance with the Systematic Classification of Poetry Anthologies (MESTAP).

Keywords: Classical Turkish Literature, Râmiz, poetry anthologies, MESTAP.

Giriş

Türk edebiyatı tarihinin mühim yazılı kaynakları arasında yer alan mecmualar, muhtelif ilgi alanlarına dair bir yahut daha fazla şair veya yazara ait manzum ve mensur metinlerin bir araya getirilmesiyle oluşan derleme eserlerdir. Çoğu zaman belirli bir tertip ve düzen kaygısı gözetilmeksizin hazırlanan bu eserler, muhteva bakımından büyük bir çeşitlilik arz etmekte; edebî metinlerin yanı sıra dinî, tasavvufî, tarihî ve gündelik hayata dair unsurları da ihtiva etmektedir. Bu yönüyle mecmualar, yalnızca edebî metinlerin muhafaza edildiği metinler/eserler değil, aynı zamanda ait oldukları dönemin fikir dünyasını, edebî zevkini ve kültürel birikimini yansıtan çok yönlü kaynaklar olarak değerlendirilmektedir (Kılıç, 2012, 77; Gürbüz, 2012, 100; Tanyıldız, 2012, 225; Koncu- Çakır, 2012, 120).

Mecmuaların önemli bir kısmında derleyicinin kimliği, tertip tarihi veya derleme amacı hakkında açık bilgiler yer almamaktadır. Bununla birlikte muhteva üzerinden yapılacak dikkatli incelemeler, hem derleyicinin edebî meyilleri ve tercihleri hem de mecmuanın teşekkül ettiği edebî muhit hakkında önemli ipuçları sunmaktadır (Atik Gürbüz, 2019, 41; Altok, 2012, 137; Aydemir, 2001, 731). Derleyicilerin gündelik hayatta faydalı gördükleri bilgileri ve beğendikleri metinleri bir araya getirmeleri, her mecmuayı kendine mahsus ve biricik kılmaktadır. Ancak bu durum, mecmuaların şekil ve muhteva bakımından büyük farklılıklar göstermesine yol açmakta dolayısıyla bu eserler üzerinde sistemli ve mukayeseli çalışmalar yapılmasını güçleştirmektedir (Gürbüz, 2012, 101).

Klasik Türk edebiyatının başlıca kaynakları arasında yer alan şiir mecmuaları ise dönemin şiir anlayışını, nazım şekillerini ve edebî zevkini yansıtır. Şiir mecmuaları sayesinde divan sahibi şairlerin divanlarında yer almayan şiirlerine, kaynaklarda adına rastlanmayan şairlere ve aynı şiirin farklı varyantlarına ulaşmak mümkün olmaktadır. Bu hususlara örnek teşkil eden birçok akademik çalışma yapılmıştır (Koncu- Çakır, 2012, 119-134; Köksal, 2000, 187-208; Köksal, 2009, 77-137; Gürbüz, 2011, 315-328; Gözitok, 2020, 128-145; Kızıltoprak, 2023, 308-317). Bu bakımdan şiir mecmuaları, metin neşri ve karşılaştırmalı çalışmalar açısından tamamlayıcı bir mahiyet taşımakta; klasik Türk edebiyatının teşekkül sürecinin, metin geleneğinin ve edebî muhitlerinin daha sağlıklı biçimde değerlendirilmesine imkân vermektedir (Köksal, 2012, 412; Tanyıldız, 2015, 81; Aydemir, 2007, 123).

Mecmuaların ortak bir yöntem çerçevesinde ele alınması ihtiyacından hareketle geliştirilen Şiir Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (*MESTAP*), mecmua çalışmalarında usul birliği sağlamayı ve bu eserlerin muhtevalarının karşılaştırılabilir hâle getirilmesini amaçlamaktadır (Köksal, 2012, 409-410). Bu çalışmada, ele alınan şiir mecmuası öncelikle fiziki özellikleri bakımından tanıtılmış, ardından mecmuada yer alan şiirler *MESTAP* ölçütleri doğrultusunda tasnif edilmiştir. Böylece söz konusu mecmuanın klasik Türk edebiyatı içerisindeki yeri belirlenmeye çalışılmış ve ihtiva ettiği şiirlerin araştırmacıların istifadesine düzenli bir biçimde sunulması hedeflenmiştir.

1. Mecmuanın Tanıtımı ve Muhteva Özellikleri

Mecmua, Millî Kütüphane 06 Mil Yz C3 numarada "*Mecmû'a-i Eş'âr*" ismiyle kayıtlıdır. Battal ebru kaplı mukavva cilt içerisinde yer alan mecmuada,

krem rengi cedid kâğıt kullanılmıştır. 38 varaktan oluşan mecmuanın yalnızca ön yüzü yazılıdır. 115x362 ebatlarındadır ve satır sayısı muhtelifdir. Mecmua uzun şekliyle ilk bakışta cönk izlenimi verse de codex şeklinde yanlamasına açılması sebebiyle “mecmua” olarak değerlendirilmiştir. Mecmuanın her varağının yalnızca ön yüzü kullanılmış, rika hattı ile yazılmış ve numaralandırılmıştır. 3’ün yarısından 6’nın yarısına kadar sürh mürekkep, geri kalanında siyah mürekkep kullanılmıştır.

Mürettip farklı tür ve şekillerdeki manzum metinleri belirli bir düzen gözetmeksizin kayda almıştır. Mecmuada yer alan şiirlerin başlıklarına kimi zaman şairin adı yazılmış (Nef’î, Nâbî, Şâhî vb.) kimi zaman adıyla birlikte nazım şekline de yer verilmiş (Gazel-i Veysî, Kıtâ-yı Hâkî vb.) kimi zamansa yalnızca nazım şekli (gazel, kıta, müfred vb.) kaydedilmiştir. Bu kayıtların bazılarında ise yanlışlık yapılmıştır. Örneğin ilk varakta Sâib’e ait gösterilen şiir *Şehrî Dîvânı*’nda yer almaktadır (Demirel, 1999, 79). Yine Zeyneb Hanım’a ait bir şiir mecmuada Zînet başlığı altında gösterilmiştir. 29^a’da Koca Râgıp Paşa’ya ait olan bir şiir ise Müstakimzâde başlığı altında yer almıştır. Mecmuada 4^a’da yer alan ve Bağdatlı Rûhî’ye ait olan “yuf” redifli gazelin ve 16^a varağında yer alan Hüsâmî’ye ait mülemma gazelin müellifine yahut nazım şekline dair ise herhangi bir kayıt bulunmamaktadır. Mecmuada mükerrer yazılmış şiirler de mevcuttur. Örneğin 10^a’da Hâkî’ye nispet edilen iki kıta 24^a ve 22^a sayfalarında tekraren yazılmıştır. Bu yönleriyle itina ile hazırlanmamış bir şiir mecmuası olduğu aşikârdır. Buna rağmen mürettibin hususiyetle ilk sayfalarda mecmuaya aldığı şairlerin birden fazla şiirini peş peşe verdiği; buna ilaveten zemin şiir ile ona yazılan nazireyi art arda kaydettiği de vakidir. Bunlara, 2^a’da Hâfız-ı Şîrâzî’nin ilk mısraının iktibas edilerek söylendiği gazeller, 3^a ve 4^a’da “hep” ve “sem” redifli gazeller ile 13^a’da Sabit’in Nâbî’ye yaptığı nazire örnek olarak verilebilir. Sıraladığımız bu hususlar ile metnin hattındaki ve imlasındaki özensizlik mecmuanın şahsi zevk ve imkânlar ölçüsünde hazırlandığını düşündürmektedir.

Mecmuada tespit edilebilen şairler ve şiir sayıları şu şekildedir:

‘Abdî (1)	Gelibolulu Âlî(1)	Kâzım(1)	Neylî Ahmed Efendi(1)	Şehrî (2)
‘Amîkî(1)	Hâkî (4)	Kemâl Paşazâde (2)	Râmiz (4)	Şemsî (1)
Ahmed (1)	Hâletî (1)	Koca Râgıp Paşa (1)	Riyâzî Efendi (1)	Şem’î (1)
Bâkî (5)	Haşmet Efendi (1)	Mahmûd(1)	Sabrî(1)	Şemseddîn-i Buhârî(1)
Bağdatlı Rûhî (3)	Hâşimî (1)	Misâlî(1)	Sabûhî(1)	Şerîf (1)
Behîştî (1)	Hayâlî (2)	Nâbî (9)	Sâbit(1)	Şevkî(1)

Benlizâde (1)	Hayretî(1)	Nahîffî(1)	Sâhib Mehmed(1)	Tâlib(1)
Bursalı Rahmî Çelebi (1)	Hilâlî(1)	Nâ'ilî (1)	Safvet(4)	'Ulvî (4)
Cevrî (1)	Hilmî(1)	Necâtî (2)	Sehvî (1)	Veysî (6)
Emîr (1)	Hüsâmî(1)	Nazmî(1)	Seyyid Çelebi (2)	Yahyâ(1)
Fâ'ik (1)	İrânî 'Abdullâh Efendi (1)	Nedîm(1)	Sıdkî(1)	Zeyneb Hanım(1)
Ferrûhî (1)	İshâk Efendi (1)	Nefî (2)	Sultân Murâd Hân(1)	
Fevrî (1)	İzzet Ali Paşa (1)	Nergis-zâde (1)	Suyolcuzâde Necîb (1)	
Fıtnat Hânım (1)	Kara Bekirzâde Osman Efendi (1)	Nev'î (1)	Süheylî (2)	

Mecmuada 9 şiirle en çok şiiri bulunan şair Nabî'dir. Ardından Veysî(6), Bakî(5), Ulvî(4), Safvet(4), Hâkî(4) ve Râmiz(4) gelmektedir. En fazla yer verilen nazım şekli ise gazeldir. 15. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar yazılan şiirleri barındıran mecmuda gazel, kaside, terakib-i bent, müstezat, kıta, matla, müfred, şarkı gibi türlü nazım şekillerinden şiirler bulunmaktadır.

Çalışmada, bütün şiirlerin şairleri belirtilememiştir. Bazı durumlarda şair bilgisi yapılan taramalar neticesinde başka kaynaklarda tespit edilmiş, bazen de mecmudaki kayıtlarla çelişen bilgilere rastlanmıştır. Bu tür çelişkili durumlar çalışmanın sonundaki tabloda kaynaklarıyla birlikte gösterilmiştir. Mecmuada tespit edilebildiği kadarıyla 67 şair, 153 Türkçe şiir yer almaktadır ve 44 şiirin şairi tespit edilememiştir. Mecmuanın ayrıntılı dökümüne *MESTAP*'a göre oluşturulan tabloda yer verilecektir.

2. Mecmuanın Mürettibine Dair

Mecmû'a-i Eş'âr'ın mürettibinin kim olduğu eserde açık bir biçimde belirtilmemiştir. Fakat mecmuanın 28^a varlığında yer alan ve Râmiz mahlaslı bir şaire ait olan bir gazelin üzerindeki "Lî-Nâmıkhî" ibaresinden hareketle, *Mecmû'a-i Eş'âr*'ın Râmiz isimli bir şair tarafından tertip edildiği düşünülmektedir. Nitekim *Râmiz Mehmed Efendi Dîvânı* üzerine hazırlanan çalışma incelendiğinde mecmuada Râmiz'e ait olarak gösterilen dört şiirden üçünün mevcut olduğu belirlenmiştir. Tam adı Seyyid Mehmed Râmiz olarak

geçen bu şairin ölüm yılının ise 1173/1759 olduğu belirtilmiştir (Polat, 2003, 7).

Diğer taraftan mecmuada şiirlerini tespit edebildiğimiz şairlerden günümüze en yakın olanı 19. yüzyıl şairlerinden Galatalı Safvet'dir. Safvet'in mecmuada 32 beyitten oluşan bir kasidesi, 2 müstezadı ve bir gazeli yer almaktadır. Galatalı Safvet'in doğum yılı 1209/1795 ölüm yılı ise en erken 1283/1866-67 olarak bilinmektedir (Kaplan, 2021, 98). Mevcut bilgilere göre Galatalı Safvet, Seyyid Mehmed Râmiz'den 36 yıl sonra dünyaya gelmiştir.

Bu minvalde mecmuanın mürettibi olduğu düşünülen ve 18. yüzyılın ortalarında vefat ettiği bilinen Seyyid Mehmed Râmiz'in, 19. yüzyıl şairlerinden Safvet'in şiirlerine mecmuada nasıl yer verdiği izaha muhtaç bir mesele olarak ortaya çıkmaktadır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında mecmuanın mürettibi ile ilgili varabildiğimiz sonuçlar şunlardır:

a. *Râmiz Mehmed Efendi Dîvânı* Fatih Polat tarafından yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır. *Divan*'ın müellif nüshasına ulaşamadığı için ilgili tezde istinsah tarihi belli olmayan iki nüsha karşılaştırılarak şiirlerin metni oluşturulmuştur. Bu durum 19. yüzyılda yaşamış Râmiz mahlaslı başka bir şair ile 18. yüzyıl şairlerinden Seyyid Mehmed Râmiz'in şiirlerinin karışmış olabileceği ihtimali güçlenmektedir.

b. Mecmuanın mürettibi Seyyid Mehmed Râmiz olup başka biri tarafından "lî-Nâmîkîhi" ibaresi aynıyla istinsah edilmiş olabilir. Bu hâliyle Safvet'in şiirleri sonradan eklenmiş ve derlenmiş olabilir. Nitekim el yazısında ve mürekkepte ayırt edici bir fark görülmediği için ilk ihtimal daha doğru bir tespit olarak öne çıkmaktadır.

3. Mecmuada Tespit Edilen Yeni Şiirler

Mecmuada yer alan şiirler, klasik Türk edebiyatı alanında gün geçtikçe zenginleşen araştırma imkânları ve mevcut literatür çerçevesinde ayrıntılı biçimde incelenmiştir. Bu kapsamda ilgili divanlar, biyografik kaynaklar ve güncel akademik çalışmalar taranmış; yapılan karşılaştırmalar sonucunda mecmuada bulunan bazı şiirlerin mevcut literatürde yer almadığı tespit edilmiştir. Tespit edilen şairler ve şiirleri şu şekildedir:

(2a) **Kemal Paşazâde [Aḥmed]**

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

Elâ yâ eyyühe's-sâķī edir ke'sen ve nâvilhâ¹

Bahâr eyyâmı güli der müdâm elden kıoma mül hâ

Leb-i la'lün ḥayâliyle tolu bir câme dönmüşdür

Benüm ey merdüm-i çeşmüm gözüm demdür yaşım sil hâ

¹ Bu gazel Hâfız-ı Şîrâzî'nin ilk gazelinin ilk beytinin birinci mısraının tazmînidir ve manası "Ey sâķî, içki bardağını dolaştır ve onu içir." şeklindedir.

Ola kim bu bahâneyle İrem bāğına dildāruñ
Göñül murğı bu gülşenden belī uçmağ diler bil hā

Niçün raħm itmedüñ ey meh nücüm-i eşkime bir dem
Hilāl ebrūlaruñ ħağğı [içün] bir [dem] nağar kıl hā

Ğuluñ **Aħmed** yine şāhum perişān-ħātır olmuşdur
Sen anuñ ħālüne raħm it ço ne dirse disün il hā

(2^a) **Şāhī**

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün

Elā yā eyyühe's-sāķī edir ke'sen ve nāvilhā
Unutma ġam bucağunda bizi gel çāremüz kıl hā

'Acebdür ħasret-i derd [ü] ġamuñdan ġayrı ħānende
Vişālün bulmuşiken iftirāķı ħaylī müşkil hā

Oğurken bāb-ı 'aşķuñ mekteb-i 'aşķuñda dil tıflı
Görüp tāb'-ı mücellāsın didüm bu ħaylī ħābil hā

Dirīgā ağlamağdan dīde pür-ħūn oldu bir demde
İrişdi 'ıyd-ı vuşlat ey göñül demdür gözüñ sil hā

Müdām 'aşķuñ ziyād olsun deyü **Şāhī** du'ā eyle
Göñüldeñ ġuşşayı ref' it gözüme kıl ħadar ġıl hā

(3^a) **Kāzım**

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün

O ġonce fetħ ide ġüftār için leb
'Adem bülbüllerin ġüyā ider zehb

İdelden pertev-i rüyuñ nümāyān
Derūnum oldu ġüyā Çāh-ı Nağşeb

Beni leb-rīz-i sevdā itdi āħir
O ħāl-i 'anberin o sīb-i ġabğab

Cihānda zer gibi cezb-i kılūba
Olur mı nüshā-ı tiz-i mücerreb

Ġumūm-ı ‘ālemiñ def’inde **Kāzım**
Bulunmaz mey gibi terkīb-i āgreb

(3^a) **Mişālī**

fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Eşk-i çeşmümden tolar destümdeki peymāne hep
Sākiyā her dem gelür nem var ise meydāne hep

Var mı ‘aşkundan çekülmüş deyü ol Yūsuf-liķā
Göz terāzūsına urdı ‘āşığı mizāne hep

Sūzen-i ‘aşkum gibi döndürdi [beni] bir rişteye
‘Ālemi gözden geçürdi ser-te-ser cānāne hep

Zülfüne dil bağlayanlar düşdiler çāh-ı gama
Hāşılı bende geçenler girdiler zindāne hep

Kimüñ üstüne açar devlet kapusın bilmezsin
Cümle şehler bende-i dermānde ol dermāne hep

Cümle şi’rim Kays-veş vādī-yi hayret vaşfidur
Şöyledür ‘aşkuñ **Mişālī** hasteyi yabāne hep

(3^a) **Hāliş**

fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Lāle-ħadler kıldılar seyr ü temāşā semt semt
Gülşene şalındı her serv-i dilārā semt semt

Fitne-i gām irdi dil mülkine kōndı cā-be-cā
Ġulgule şaldı cihāna kōpdı gāvġā semt semt

Var ise müştāk-ı mehtāb cemālūñdür senüñ
Hāk-i pāyuñ cüst ü cū itmekde dünyā semt semt

Aġlamakdan eşk [ü] çeşmüm ser-be-ser aķmaķdadur
Baħr-i kılzüm gibi cūşa geldi gūyā semt semt

حِكْمَت - Hikmet - حکمت

HİKMET - Akademik Edebiyat Dergisi [Journal of Academic Literature]

YIL 12, SAYI 24, BAHAR 2026

ISSN: 2458 - 8636

Şi'rüñ oldı **Halişî** şu gibi her semte revân
Oķunursa yiridür bu nazm-ı ğarrâ semt semt

(4^a) **Şevķî Nazîre**

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Güldi gülşende açıldı verd-i ra'nâ semt semt
Düşdi bülbüller figâna oldı şeydâ semt semt

Serv-ķadler cā-be-cā geşt ü güzār itmek için
Lâle-zâr oldı donandı küh u şahrâ semt semt

Güş-ı hüş[ı] şöħbet-i hâşş itdi bāzâr-ı şafâ
'Aş u nüş başladı her biri tenhâ semt semt

Sü-be-sü gördi gözi yaşı revân olmuş aķar
Cüşa geldi reşkten çalkandı deryâ semt semt

Şevķiyâ² seyr eyledim iki cihân milkini ben
Gördüm eyler hâlümü 'âlem temâşâ semt semt

(5^a) **Hâliş**

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Müyesser olmadı ğam pisterinden hîç baña şıħħat
Ben öldüm derd-i hicrânuñla şulţânım saña şıħħat

Ŧutup nazm-ı eţibbâ çekdiler benden elin cümle
Dirîğâ bulayım iki cihânda ben gedâ şıħħat

(6^a) **Şemsî**

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Sevdüm yine bir dilberi yâ taħt ola yâ baħt
Ķodum yine bu seri yâ taħt ola yâ baħt³

² Mısrada yer alan "ser-be-ser" ibaresi fazladır.

³ Bu beyte, E. Kemal EYÜBOĞLU tarafından "ya taht ya baht" maddesinin altında sıralanan örnekler kısmında yer verilmiştir. Eyüboğlu bu beytin şairini "Bahrî, Melâmi Dede, XVI. yy." olduğu bilgisini vermiştir (Eyüboğlu, 1973, 283).

Yâ ser vireyin yâ öleyin yâr rakîb⁴
Meydâne bugün gel beri yâ taht ola yâ baht

Fırkat meyini niceye dek nüş idelüm kim
Toldı biri şol sâgarı yâ taht ola yâ baht

Baş oynadalum yolına ol şâh-ı cihânuñ
Gam leşkeri gelsün beri yâ taht ola yâ baht

Şıdk ile kadem bas ki yola gel beri **Şemsî**
Yâ öte ola yâ beri yâ taht ola yâ baht

(6^a) **Emîrî**

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Dil-rübâlar kıldı şimdi seyr-i şahrâ semt semt
Düşdi 'uşşâka yine dürlü temâsâ semt semt

Sâye-ves 'uşşâk-ı hübânuñ yanınca sūzı
Gösterür reftârını her serv-i bālâ semt semt

Na're-yi 'uşşâkile tldı bu şahn-ı gülsitân
Bî-karâr oldı gâm-ı 'aşkile şeydâ semt semt

Şalmışım girdâb-ı 'aşka ben vücūdum zevrakın
Cūş iderse vechi vardur mevc-i deryâ semt semt

Düşdi evrâkda **Emîrî** ehl-i 'aşkın destine
Oğunur her kûşede eş'âr-ı garrâ semt semt

(7^a) **Ahmed**

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Her kimiñ başında cānâ hâk-i pāyuñ olsa tād
Pādişâh-ı 'āleme göstermez ayruğ ihtiyāc

Kākülünden gönlüme çeşmüñ 'itāb itse ne var
Şeb dırāz olsa olur bî-mārlar nāzük-mizāc

⁴ Bu mısradaki vezin aksamaktadır.

Küh-ı gamda gönderüp ağıyarı öldürme beni
Hüsrevâ Ferhâd kimi şîrîn lebûñden kıl 'ilâc

'İyd-ı vaşluñda görenler hûn-ı hüsnündür şehâ
Ni'met-i la'lûñ katında bu fenacuk iş kelâc

Dilberâ küyuñda Aḥmed derdmendüñ 'aynına
Hâk-i pâyuñ haqqıçün bir çöpçe gelmez taḥt u tâc

(7^a) **'Amîkî**

mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Yüzüñden açdı kapusını fâlıkü'l-işbâḥ
Zihî fütûḥ-ı ilâhî zihî zihî fettâḥ

Bire şüfî eyleme bi'llâh tövbeye ibrâm⁵
Ki sâkî iç deyü eyler baña müdâm ilḥâḥ

Meger virildi şadâ-yı rebâb-i ḥüsne 'amel
Ki gûş u hûşa irişmez şalâ-yı zühd ü şalâḥ

Dutarsa nabzımı bî-mâr olur ol demde ṭabîb
Açarsa yarayı mecrûḥ olur dil-i cerrâḥ

'**Amîkî** çâh-ı muḥabbetde kaldı cân murğı
Ölürse şehîd-i himmet olur cenâḥ-ı necâḥ⁶

(10^a) **Ferruḥî**⁷

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Nice ḥaṭṭ [u] nice naḳşa gül-i ḥoş-büdur bu
Velî miskînleri ḥayrân idici büdur bu

Zülfüñ ey meh-i hevâ nurını viremez felege
Yire inmez göge çıkmaz nice câzûdur bu

⁵ Bu mısradaki vezin aksamaktadır.

⁶ Bu mısradaki vezin aksamaktadır.

⁷ Başlıkta "Necâtî" kaydı olmasına rağmen şiir Necâtî divanında yoktur. Gazelin mahlas beytine istinaden Ferruḥî adlı bir şair tarafından Necatî'nin gazeline yazılan bir nazire olduğu düşünülmektedir.

Gözümün penceresin yapmağa emr eyledi şer⁶
Ki kadīmī harem-i hüsnüne karşıdur bu

Yine hengāmeye girmiş köpege döndi raķīb
Ki görenler didiler birbirine odur bu

Ferruḥī söz leb[i] vaşında dükenmez yārūñ
Ki dimiş **Necātī** gerçi bir içim şudur bu⁸

(10^a) **Ḳıṭ‘a-yı Ḥākī**
mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilün fā‘

‘Uryānam efendim bu dem-i sermāda
Sincāb elbise ancak giyülür germāda

Körük itmege ḥavf iderim sultānım
Körük ile kürek bir yazılır imlāda

(10^a) **Ḳıṭ‘a-yı Ḥākī**
fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Åsafā tertīb-i alay eyleyüp şāh-ı bahār
Şaf şaf olmuş leşker-i ezhār şun‘-ı Kirdgār

Kilk-i kudretle yazılmış her giyāhın tīgine
Lā-fetā illā Alī lā-seyfe illā-zülfikār

(11^a) **Ḥilmī**
fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Neşvedür keyfiyyet-i cān-baḥş-ı şaḥbādan gāraż
Mā-ḥāşal maḥbūbdur zevķ [ü] dünyādan gāraż

Ol daḥı mey-gündür gülden murādı ‘aşıķuñ
Ḳadd-i dilberdür çemende serv-i bālādan gāraż

Bir cihānda ḳurb-ı vaşla maḥrem olmaḳdur dilā
Derd-i aġyārı çeküp yāre temennādan gāraż

⁸ Vezin bozuk.

Hâşılı bād-ı hevâdur ‘âşıkun ancak hemân
Bir gönül eglencesidür ‘aşk [u] sevdâdan garâz

Hilmiyâ n’olaydı bārī seyridür ‘arıflere
Şaḥn-ı bāğ-ı ‘âlem-ârâ-yı temâşâdan garâz

(12^a) **Sehvî**

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

Hâke düşse müy-ı zülf-i yâr-i ‘anber-bû biter
Bir nazar kılsa zemîne nergis-i cādū biter

‘Âşık[ân]uñ çün sirişkinden nihâl-i erguvân
‘Ârızından dilberin ter düşse şeftâlū biter

Yemm-i ḥüsn-i dil-rübâda ḥikmet-i Ḥallâk’ı gör
Öyle mercân [u] şadefde munṭazam lü’lü biter

Kühda Ferhâduñ olmuş[dur] güle cāmı şikest
Ey leb-i şîrîn anıñçün lâleler kanlu biter

Kişver-i ḥüsnüñde yârüñ ḥâlini kim görse dir
Bu ne ḥikmet Rûm ilinde fülül-i Hindū biter

Ger ölürsem gubâr-ı ḥaṭṭın ile ḥayrân iken
Hâk-i kabrüm üzre **Sehvî** gâlibâ dârū biter

(15^a) **Riyâzî**

mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün

Bilür kendüye ‘âşık olduğum dilber vefâ bilmez
Ṭabîbim derdimi ider yaḳîn ammâ devâ bilmez

Büt-i ‘aşk [u] muḥabbet bir tutar hep ḥalk-ı dünyâyı
Şeh-i kişver-güşâ bilmez gedâ-yı bî-nevâ bilmez

Ṭabîb derd ü gam[ı] varsa ki aña itdürür perhîz
Ciger kanından özge ḥaste-i ‘aşka devâ bilmez

Benüm zülf ü ‘izâruñdan cüdâ ol ‘âşık-ı şeydâ
Yatur bir genc nâruñ içre hîç şubḥ u mesâ bilmez

حِكْمَت - HIKMET - حِكْمَت

HIKMET - Akademik Edebiyat Dergisi [Journal of Academic Literature]

YIL 12, SAYI 24, BAHAR 2026

ISSN: 2458 - 8636

Riyâzî mest-i nâzım 'âşık u âgyârı fark itmez
İder 'âzürde-dil bîgâne bilmez âşinâ bilmez

(22^a)**Ve lehû**

mefa'îlün mefa'îlün mefa'îlün mefa'îlün

Kerem bâzîçe-i hâtem gibi kim oldu dünyâda
Bulunmaz zîr ü bâlâ kûbbe-i nüh tāk-ı mînâda

Var ise anda vardur **Hâkiyâ** bir çâre(?)kalmadı
Cenâb-ı şadr-ı 'âli-şadr Abdullâh Paşa'da

(33^a)**Ġazel-i 'Abdî**

mef'ûlü mefâilü mefâilü fe'ûlün

Ey kân-ı kerem sen baña bîgâne bakarsın
Şadık kuluñam aşlı ne hâsmâne bakarsın

Farğ idemedüm meşrebini ey peri-zâdem
Ne dosta bakar hem de ne düşmâne bakarsın

Biñ gâzeli söyleseler gûşîña girmez
Olsa bahşîş-i sikke-i sulţâna bakarsın

'Âşıklarını birbirine sen düşürüp de
Bir yerde durup anlara seyrâne bakarsın

Bülbüller uçup hüsnuñe kûduğda gurâblar
Ol demde [sen ol] 'Abdî-i nâlâna bakarsın

(37^a)**Şerîf**

mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûlün

Zahm-ı dile ey dilber-i fettân acımazsın
Olursa revân-ı kân birine cân acımazsın

Mestâne gelüp üstüme panbal çekersin
Delse cigerim aşsa kızıl kân acımazsın

Yanup yaqılup şem'-i ruñun şevkine zâlim
Pervâneye dönse dil-i süzân acımazsın

Derdüñ ne kadar cân u dile kârun olsa
Olsam ne kadar şefkate şâyân acımazsın

Hem-sâye vü ve hem-ser iken [sana] âh şabibim
İtmez dil-i pür-derdime dermân acımazsın

Mânend-i Şerîf eylese dil-ğastelerüñ âzâr
Çıkça felege nâle vü efgân acımazsın

Sonuç

Bu çalışmada Millî Kütüphane 06 Mil YZ C3 numarada bulunan şiir mecmuasının Şiir Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP) kapsamında dökümü yapılmıştır. “Mecmû’a-i Eş’âr” ismiyle kayıtlı olan bu şiir mecmuasında gazel, kaside, terhib-i bent, müstezat, kıta, şarkı gibi muhtelif nazım şekillerinden şiir örnekleri bulunmaktadır. Farsça şiir örneklerinin de yer aldığı mecmuada tespit edilebildiği kadarıyla 15-19. yüzyıl arasında eser veren 67 şair ve 153 Türkçe manzume yer almaktadır. En çok şiiri bulunan şairler Nâbî(9), Veysî (6) Bâkî(5), ‘Ulvî(4), Hâkî(4), Safvet(4) Râmiz(4)’dir.

Mecmuanın mürettibinin 28^a sayfasında bulunan “Lî-Nâmıkhî” başlıklı bir gazele istinaden Râmiz mahlaslı bir şaire ait olduğu düşünülebilir. Ancak söz konusu mürettibin, 18. yüzyılda yaşamış Seyyid Mehmed Râmiz Efendi olup olmadığı konusunda net bir bilgiye sahip değiliz. Bahsi geçen gazel ile mecmuada bulunan Râmiz mahlaslı diğer şiirler, Fatih Polat tarafından neşredilen *Râmiz Mehmed Efendi Divanı*’nda da yer almaktadır. Bu bilgiye göre mecmuanın Râmiz tarafından tertip edildiği söylenebilir. Ancak mecmuada Râmiz’in vefatından sonra doğmuş olan Safvet isimli şairin de bir şiirine yer verilmiş olması bu hususa şüpheyle yaklaşılmasını gerektirmektedir.

Mecmuada mühim görülen bazı diğer hususlar da şunlardır:

1. Hâkî mahlaslı bir şaire nispet edilen 4 kıtaya ulaşılmıştır.
2. Ferruhî mahlaslı bir şaire nispet edilen Necâtî’ye nazire bir gazel tespit edilmiştir.
3. Mürettibin düştüğü nota göre Bâkî’nin meşhur “semt semt” redifli gazeli Hâlis mahlaslı bir şairin gazeline naziredir.
4. ‘Abdî, Ahmed, ‘Amîkî, Emîr, Fa’ik, Sehvî, Hilmî, Hâlis, Şâhî, Şemsî, Kâzım, Misâlî, Riyâzî mahlaslı şairlerin, ilgili divan ve çalışmalarda tespit edilemeyen bazı yeni şiirleri bu çalışma vesilesiyle gün yüzüne çıkmıştır.

Kaynakça

- Akkuş, Metin. *Nefî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2018. <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-206118/nefi-divani.html>
- Akpınar, Şerife. “Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi ‘3469’ Numarada Kayıtlı Bir Şiir Mecmûası”. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 10/8 (2015), 341–384. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.8180>
- Aksoyak, İsmail. “Dîvân (Haşmet)”. *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*. Erişim 12 Ocak 2026. <http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/divan-hasmet>
- Altok, Zeynep, “Nazire Mecmualarına Tarihselci Bir Yaklaşım” *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa – Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, ed. Hatice Aynur vd. İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2012, 135-155.
- Atik Gürbüz, İncinur. “İBB Atatürk Kitaplığı ‘K403’ Numaralı Mecmuanın MESTAP’a Göre Tasnifi”. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi* 22 (2019), 37–110.
- Aydemir, Yaşar, “Şairlerin Edebî Kişiliğinin Tespitinde Mecmuaların Rolü”, *Türk Kültürü*, 464(Aralık 2001), 731–744.
- Aydemir, Yaşar. *Behîstî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2018. <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-199899/vizeli-ramazan-behisti-divani.html>
- Aydemir, Yaşar. “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”. *Turkish Studies* 2/3 (2007), 122–137.
- Bilkan, Ali Fuat. *Nâbî'nin Türkçe Dîvânı (Karşılaştırmalı Metin)*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1993.
- Canım, Rıdvan. *Tezkiretü'ş-Şu'arâ ve Tabsiratü'n-Nuzamâ (Tenkitli Metin)*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2018.
- Çeçen, Mehmet Korkut. *Sabrî Mehmed Şerîf: Hayatı, Sanatı, Dîvânı'nın Tenkitli Metni ve Tahlili*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2010.
- Çukurlu, Talip. “İstanbul Millet Kütüphanesi Ali Emiri Koleksiyonu 34 Ae Manzum 234 Numaralı Şiir Mecmuasının MESTAP'a Göre Tasnifi”. *Academic Social Resources Journal* 7/35 (2022), 321–342.
- Demirel, Şener. *Şehrî: Hayatı, Sanatı, Dîvânının Tenkitli Metni ve Tahlili*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1999.
- Erdem, Melike. *Bursalı Tâlib ve Dîvânı (Tenkitli Metin ve İnceleme)*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Lisans Tezi, 1994.
- Erten, Saniye Ruken. *Kayseri Raşit Efendi Eski Eserler Kütüphanesi'ndeki Bağdatlı Rûhî Dîvânı Nüshası (Metin-İnceleme)*. Yozgat: Yozgat Bozok Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018.
- Esir, Hasan Ali. *Hafız-zâde Seyyid Mehmed Sa'dî Çelebi Dîvânı (İnceleme-Metin-Sözlük-İndeks)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1994.
- Evecen, Doğan. *17. Yüzyıldan Üç Mecmûa-i Eş'âr*. Çanakkale: Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.

- Eyüboğlu, E. Kemal. *On Üçüncü Yüzyıldan Günümüze Kadar Şiirde ve Halk Dilinde Atasözleri ve Deyimler*. 2 Cilt. İstanbul: Doğan Kardeş Matbaacılık; 1973, 1975.
- Gözitok, M. A. "Ahmed Hamdullâh Efendi'nin Ferâ'idü'l-Âsâr ve Harâ'idü'l-Eş'âr İsimli Mecmûası", *Mavi Atlas*, 8/1 (2020), 128-145. <https://doi.org/10.18795/gumusmaviatlas.698456>
- Gülpınar, Rukiye. *Şeyh Ahmed Hüsâmî Efendi Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Aksaray: Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Gürbüz, Mehmet. "Şiir Mecmûaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa - Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, ed. Hatice Aynur vd. İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2012, 99-113.
- Harmancı, M. Esat. *Süheylî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2017. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55750.suheyli-divanipdf.pdf>
- Kaplan, Yunus. "Beyitlere Akseden Ateş". *Journal of Turkish Language and Literature* 7/1 (2021), 94-119.
- Kara, Veysel. *Suyolcuzâde Mehmed Necîb'in Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânı (İnceleme ve Transkripsiyon)*. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2021.
- Karavelioğlu, Murat A. *Sem'î Dîvânı*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2014.
- Kavruk, Hasan. *Şeyhülislâm Yahyâ Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2018. <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-78405/seyhulislam-yahya-divani.html>
- Kaya, Bayram Ali. *Azmizâde Hâletî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2017. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56159,azmizade-haleti-divanipdf.pdf>
- Kılıç, Atabey. "Mecmûa Tasnifine Dair". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa - Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, ed. Hatice Aynur vd. İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2012, 75-96.
- Kılıç, Atabey. *Ahmed Neylî Dîvânı*. İzmir: Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1994.
- Kızıltoprak, Halil. "Nâbî'nin Yayımlanmamış Üç Şiiri". *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi* 9/19 (2023), 308-317.
- Koncu, Hanife - Çakır, Müjgân, "Şairleri Yetiştiren Bir Kaynak Olarak Mecmûa", *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, ed. Hatice Aynur vd. İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2012, 117-134.
- Köksal, M. Fatih, "Seyyid Nesîmî'nin Bilinmeyen Tuyuğları", *Journal of Turkish Studies - Türklük Bilgisi Araştırmaları (Âgâh Sırrı Levend Hatıra Sayısı I)*, Harvard University, C. 24, 2000, 187-208.
- Köksal, M. Fatih, "Seyyid Nesîmî'nin Yayımlanmamış Şiirleri", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, 50 (2009), 77-137.
- Köksal, Mehmet Fatih. "Şiir Mecmûalarının Önemi ve Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)". *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa*

- *Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, ed. Hatice Aynur vd. İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2012, 409–431.
- Kut (Alpay), Günay. “Veysî'nin Divanında Bulunmayan Bir Kasidesi Üzerine”. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten* 18 (1971), 169–178.
- Küçük, Sabahattin. *Bâkî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2018. <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-78361/baki-divani.html>
- Musluoğlu, Ferhat. *Hayretî Dîvânı (Tenkitli Metin – Dil İçi Çeviri)*. Çanakkale: Paradigma Akademi, 2022.
- Öztekin, Özge. *Râsîh Dîvânı (İnceleme–Tenkitli Metin–Özel Adlar Dizini)*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997.
- Polat, Fatih. *Râmiz Mehmed Efendi Dîvânı (Edisyon Kritik–Metin–İnceleme)*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2003.
- Samsakçı, Mehmet. *19. Asır Mevlevî Şairi Galatalı Safvet: Hayatı ve Bütün Şiirleri; İbnülemin'in Kemâlü's-Safve'si (Çeviriyazı)*. İstanbul: Hiperyayın, 2021.
- Tanyıldız, Ahmet. “Şiir Mecmûalarının Neşri Hakkında”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 5/21 (2012), 224–239.
- Tanyıldız, Ahmet. “Tahran'da Bulunan Türkçe Bir Şiir Mecmûası ve Neşredilmemiş Bazı Şiirler”. *Hikmet - Akademik Edebiyat Dergisi*. 2 (Aralık 2015), 39-87.
- Tıgılı, Fatih. *Bursalı Rahmî Çelebi ve Dîvânı*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006.
- Üst, Sibel. *Edirneli Nazmî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2018. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57766,edirneli-nazmi-divanipdf.pdf>
- Vural, Büşra Çelik. *Hayâlî Bey Dîvânı (İnceleme–Tenkitli Metin–Dil İçi Çeviri)*. Antalya: Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2021.
- Yağmur, Bahri. *Hilâlî Dîvânı (İnceleme–Metin)*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1998.
- Yıldırım, Ali. *İshak Çelebi (Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Edisyon Kritiği)*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1991.
- Yorulmaz, Hüseyin. *Koca Râgıp Paşa Dîvânı (Araştırma–Metin)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1989.

Yer Nu.: Milli Kütüphane Nu. 06 Mil YZ C3							
Yp. nu.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım türü	Vezin	Başlıklar ve Açıklamalar
2a	Şehrî	Gelürse keşet-i nezzâreden hicâb saña O demde surh -ı rüyuñ yeter nikâb saña	Nic'etsin âyine mihr-i ruhuña 'aqsini fark Sen âfitâba müşâbihsin âfitâb saña	Kıta/2		.- /.- /.- /.-	Başlık: Sâ'ib Bu kıta <i>Şehrî Divânı'</i> nda yer almaktadır (Demirel, 1999, 79).
2a	Behiştî	<i>Elâ yâ eyyühe's-sâkî edir ke'sen ve nâvilhâ'</i> Bizi öldürmedin meded gel çâremiz kıl ha	Behiştî sâde-rûlarla ² mülâkâta du'â itseñ ³ Kabûl olmağa sîñende gerekmez kıl kadar gıl ha ⁴	Gazel/5		.- /.- /.- /.-	Başlık: Behiştî G.9/1-2-3-4-6 (Aydemir, 2018, 106).
2a	Kemâl Paşazâde	<i>Elâ yâ eyyühe's-sâkî edir ke'sen ve nâvilhâ</i> Bahâr eyyâmı güldür müdâm elden koma mül ha	Kuluñ Ahmed yine şâhum perişân-hâtır olmuşdur Sen anuñ hâline rahm it ko ne derse desin il ha	Gazel/5		.- /.- /.- /.-	Başlık: Kemâl Paşazâde Bu şiir ilgili divanda yer almamaktadır.
2a	Şâhî	<i>Elâ yâ eyyühe's-sâkî edir ke'sen ve nâvilhâ</i> Unutma gam bucağında bizi gel çâremiz kıl ha	Müdâm 'aşkuñ ziyâd olsun deyü Şâhî du'a eyle Göñülden guşşayı ref it gözüme kıl kadar gıl ha	Gazel/5		.- /.- /.- /.-	Başlık: Şâhî
2a	Şem'î	Bunca 'ıyd oldı bizümle ⁵ itmedi bir merhabâ Çok vefâsuz görmüşem illâ selâm olsun saña	Her kişi bir kez ölür biçâre Şem'î her nefes Zâhidâ böyle olur ehli muhabbette fenâ ⁶	Gazel/ 5		.- /.- /.- /.-	Başlık: Şem'î G.1/1-2-4-3-7. (Karavelioğlu, 2014, 131).
3a	Kâzım	O gonce feth ide güftâr için leb 'Adem bülbüllerin güyâ ider zehb	Ġumûm-ı 'âlemiñ def'inde Kâzım Bulunmaz mey gibi terkib-i ağreb	Gazel/5		.- /.- /.-	Başlık: Kâzım <i>Mûsâ Kâzım Paşa Divânı'</i> nda ve <i>Kâzım Paşa, Hayatı, Eserleri, Şairliği</i> adlı çalışmalarda şiire rastlanmadı.

¹ Bu gazel Hâfız-ı Şîrâzî'nin ilk gazelinin ilk beytinin birinci mısraının tazmînidir ve manası "Ey sâkî, içki bardağımı dolaştır ve onu içir." şeklindedir.

² sâde-rûlarla: dil-rübâlarla D

³ itsen: kılsañ D

⁴ meded gel çâremiz kıl hâ: gam gâfil olma hâ D

⁵ bizümle: benümle D

⁶ Zâhidâ böyle olur: böyle olur zâhidâ D

3a	Hâşimî	Dil-rübâlar bende oldu sen şeh-i hûbâna hep Nâzla evza' vü eṭvâruñ görüp şâhâne hep	Ġamzesi tîġıyla cām-ı lebleriyle Hâşimî 'Âlemi kırdı geçürdi ol gözi mestâne hep	Gazel/5		-.--/-- /--/--	Başlık: Hâşimî
3a	Misâlî	Eşk-i çeşmümden tolar destimdeki peymâne hep Şâkiyâ her dem gelür nem var ise meydâne hep	Cümle şî'rim Kays-veş vâdî-yi hayret vaşfidur Şöyledür 'aşkuñ Misâlî hasteyi yabâne hep	Gazel/6		-.--/-- /--/--	Başlık: Misâlî <i>Misali Divanı'nda ve Gül Baba Divanı'nda tespit edilemedi.</i>
3a	Nefî	Bildürürdüm derdimi bir âh ile cânâne hep Korçarım süz-ı derünümün felekler yâna hep	Olmaz ey Nefî bu vâdide benimle hem-'inân Gelsin esb-i ṭab'ına mağrûr olan meydâna hep	Gazel/5		-.--/-- /--/--	Başlık: Nefî
3a	Hâliş	Lâle-ḥadler kıldılar seyr ü temâşâ semt semt Gülşene şalındı her serv-i dilârâ semt semt	Şî'rüñ oldu Hâlişî şu gibi her semte revân Okunursa yiridür bu nazm-ı ġarrâ semt semt	Gazel/5		-.--/-- /--/--	Başlık:Hâliş <i>Hâlis Dîvânı'nda ve Mehmet Hâlis Efendi Dîvânı'nda bulunamadı. Gazelin Hâlis mahlasını kullanan şairlerden hangisine ait olduğu tespit edilememiştir.</i>
4a	Bâkî	Lâle-ḥadler kıldılar gül-geşt-i şahrâ semt semt Bâġ u râġi gezdiler idüp temâşâ semt semt	Şî'r-i Bâkî seb'a-i iklimi olduġça revân Okunursa yiridür bu şî'r ⁷ -i ġarrâ semt semt	Gazel/5	Nazir e	-.--/-- /--/--	Başlık: Bâkî Nazîre
4a	Şevkî	Güldi gülşende açıldı verd-i ra'nâ semt semt Düşdi bülbüller fiġâna oldu şeydâ semt semt	Şevkiyâ ⁸ seyr eyledim iki cihân milkini ben Gördüm eyler hâlümü 'âlem temâşâ semt semt	Gazel/5	Nazire	-.--/-- /--/--	Başlık: Şevkî Nazîre Gazelin Şevkî mahlasını kullanan şairlerden hangisine ait olduğu tespit edilememiştir.

⁷ şî'r: nazm D

⁸ Beyitte yer alan "ser-be-ser" ibaresi fazladır.

4a	Bağdatlı Rühî	Yuf h̄ārına dehrüñ gül ü gülzārına hem yuf Ağyārına yuf yār-ı cefākārına hem yuf Zî-kıymet olunca neyleyelim cāh ü celālî Yuf añı şatan dūna h̄āridārıña hem yuf Bir 'ıyş ki mevķūf olsa keyfiyyet-i h̄amra 'Ayyāşına yuf h̄amrına vü h̄umārına hem yuf Çün ehl-i vücūdun yiri şahrā-yı 'ademdür Yuf kâfile (vü)kâfile-i sālārına hem yuf 'Ālemdeki bengîler ola vāķıf-ı esvād H̄ayrânına yuf anlaruñ esrārına hem yuf Çarḥ-ı feleğüñ sa'îdine vü naḥsine şad-hayf Kevkeblerinüñ sâbit ü seyyārına hem yuf 'Ārif ki ola müdbir nādān ola muķbil İķbāline yuf anlaruñ idbārına hem yuf		Terkîb-i bent/1 bent (7beyit)		--./--./- -./--	Başlık yer almamaktadır. Mecmuada kime ait olduğu belirtilmemiştir.17 hanelik terkib-i bendin yalnızca 15. hanesi içindeki beyitler karışık bir şekilde alınmıştır. (Erten, 2018, 124).
4a	Nābî	Bir devlet için çarḥa temennadan uşanduk Bir vaşl için ağyāra müdārādan uşanduk	Nābî ile ol āfetüñ aḥvālını naql et Efsāne-i Mecnūn ile Leylā'dan uşanduk	Gazel/5		--./--./- -./--	Başlık: Nābî
5a	Nābî	Çeşmüñ gibi mest olmağičün cāme mi düşdüñ 'Aksüñ gibi cām-ı mey-i gül-fāma mı düşdüñ	Ey ğam yine mi h̄atır-ı Nābî 'de bulunduñ Kāfir yine sen kişver-i İslāma mı düşdüñ	Gazel/5		--./--./- -./--	Başlık: Nābî
5a	-	İdermiş baḥş-i cān dil ḥastegāna nūş-ı mey amma Baña sensüz olur rüh u revānum ger içersem semm		Müfred		-./--./- -/--./-.	Başlık: Lî-nāmıķı'l faķîr.

5a	Ĥalıř	Müyesser olmadı ġam pisterinden hıġ baġa řıĥĥat Ben öldüm derd-i hicrānuġla řultānum saġa řıĥĥat	Tutup nazm-ı etibbā ġekdiler benden elin cümle Dirġgā bulayım iki cihanda ben gedā řıĥĥat	Kıta/2		---/--- /---/---	Başlık:Ĥalıř Ĥālis <i>Divānı</i> 'nda ve <i>Mehmet Ĥālis Efendi</i> <i>Divānı</i> 'nda bulunamadı. Gazelin Ĥālis mahlasını kullanan şairlerden hangisine ait olduġu tespit edilememiştir.
5a	Zeyneb Üstāz Bülend	Keşf it niġābuġı yirü göġi münevver it Bu 'ālem-i 'anāřırı firdevs-i envār ⁹ it	Zeyneb ġo meyli zıynet-i dünyā ¹⁰ zen gibi Merdāne-vār sāde-dil ol terk-i ziver it	Gazel/5		--./--./- -./--	Başlık: Zinet Üstāz Bülend Gazel Zeyneb Hanım'a aittir. (Canım, 2018, 257).
5a	Yahya	Cān-baĥř řadān ile bize feyz-i ĥayāt it Bülbül ne ġamuġ var ne şurursun naġamāt it	Evrāk-ı sipihri ġarala her gece Yahyā Āh-ı dil-i sevdā-zedeyi kilik ü zevāt ¹¹ it	Gazel /5		--./--./- -./--	Başlık: Yahya şeyhülislam Yahya (Kavruk, 49).
6a	řemsī	Sevdüm yine bir dilberi yā taĥt ola yā baĥt Ĥodum yine bu seri yā taĥt ola yā baĥt ¹²	şıdık ile ġadem bas ki yola gel beri řemsī Yā öte ola yā beri yā taĥt ola yā baĥt	Gazel /5		--./--./- -./--	Başlık: řemsī <i>şemseddin-i Sivāsī</i> ve <i>řemsī Paşa Divānı</i> 'na bakıldı.
6a	Fevrī	Sevdi şanma dil seni ya taĥt olsa ya baĥt Terk eyledi cān u teni ya taĥt olsa ya baĥt	Bir cenk idesin yār iġün aġyārla Fevrī Ya ol beni ya ben ānı ya taĥt olsa ya baĥt	Gazel/5	Nazire	--./--./- -./--	Başlık: Nazire-i Fevrī

⁹ envār: enver T (Canım,2018,256).

¹⁰ dünyā: dünyāya T (Canım,2018,256).

¹¹ zevāt: devāt D

¹² Bu beyte, E. Kemal EYÜBOĞLU tarafından "ya taht ya baht" maddesinin altında sıralanan örnekler kısmında yer verilmiştir. Eyüboğlu bu beytin şairini "Bahrī, Melāmi Dede, XVI. yy." olduġu bilgisini vermiştir (Eyüboğlu, 1973, 283).

6a	Emîrî	Dil-rübâlar kıldı şimdi seyr-i şahrâ semt semt Düşdi 'uşşâka yine dürlü temâşâ semt semt	Düşdi evrâkda Emîrî ehl-i 'aşkın destine Okunur her küşede eş'âr-ı garrâ semt semt	Gazel/5	---/--- /---/---	Başlık: Emîr <i>Emrî Dîvânî</i> ve <i>Emîrî Dîvânî</i> 'na bakıldı, tespit edilemedi.
6a	Süheyli	Budur mir'ât-ı dil şınmağa bâ'is Atar çarh üstüme seng-i havâdis	Süheyli de sözünde kııl Türki Miyânından haber virem muhaddis	Gazel /5	---/--- /---	Başlık: Süheyli
7a	Nevî	Yâr işi ey dil kolay ammâ gâm-ı agyâr güç Vaşl-ı gül âsân velî şabr-cefâ-yı hâr güç	Nev'iyâ esrâr-ı 'aşkı söylemek âsan değil Mey içüp keyfiyetiñ itmek izhâr güç	Gazel /5	---/--- /---/---	Başlık: Nevî
7a	Ahmed	Her kimiñ başında cânâ hâk-i pâyuñ olsa tâc Pâdişâh-ı 'âleme göstermez ayruğ ihtiyâc	Dilberâ küyuñda Ahmed derdmendün 'aynına Hâk-i pâyuñ hâkçün bir çöpçe gelmez taht u tâc	Gazel/5	---/--- /---/---	Başlık: Ahmed
7a	Râsih	Sen gülersen ey gül-i ter her şabâh Bülbül-i dil nâle eyler her ¹³ şabâh	Şem'veş yanmağda Râsih her gice Ebr gibi dâ'im ağlar her şabâh	Gazel/5	---/--- /---	Başlık: Râsih
7a	'Amîkî	Yüzüñden açdı kapusını fâliku'l-işbâh Zihî fütüh-ı ilâhî zihî zihî fettâh	' Amîkî câh-ı muhabbetde kaldı cân murğı Ölürse şehîd-i himmet olur cenâh-ı necâh ¹⁴	Gazel/5	---/--- /---/---	Başlık: 'Amîkî
8a	Bâkî	N'ola dehr içre nişânım yoğ ise 'Ankâyem Ne 'aceb seyl gibi çağlamışım deryâyem	Bâkiyâ dîn-i Muhammed hâkç için 'âlemde Dem-i cân-bahş ile nazm içre bu gün 'İsâyem	Gazel/5	---/--- /---/---	Başlık: Bâkî
9a	Bâkî	Bildüñ mi sen de kendüñi ey bî-vefâ nesin Âşüb-ı dehr ü fitne-i âhir ¹⁵ zamânesin	Bâkî yolında döke şaça çarh idüp gözüm Âhir düketdi nağd-i şirişküm hızânesin	Gazel/5	---/---/--- -/---	Başlık: Bâkî

¹³ Mecmuada "eyler de" şeklindedir. Kafiye "her sabah" olduğu için bu kelime tercih edilmiştir.

¹⁴ Bu mısradaki vezin aksamaktadır.

¹⁵ fitne-i âhir: afet-i devr D

9a	Cevrî	Râzıyam devrân beni bir lahza handân itmesün Tek gubâr-ı gussâ-ı dehr ile hayrân itmesün	Her ne miñnet çekdürürse râzıyam Cevrî felek Tek heman minnetkeş-i ihsân-ı nâdan itmesün	Gazel/5		---/--- /---/---	Başlık: Cevrî
9a	'Ulvî	Ğurûr itme libâs-ı ħüsn ¹⁶ ile 'ömrüm cihândır bu Ķabâ-yı cismini ħor bunda herkes câ-mekândur bu	Demişler nâfe-i ħoş-bûya teşbîh eylemiş ħâlün ŞaĶın gerçek şanup ' Ulvî 'ye cevır itme belândur bu	Gazel/5		---/--- /---/---	Başlık: 'Ulvî
9a	Necâtî	Nice kâkûl nice mü sünbül gül-bûdur bu Velî-i 'uşşâķı perîşân idici bûdur bu	Yine sihr itdi Necâtî nice söz nice ħazel Lebi dil-ber şıfatında bir içim şudur bu	Gazel/5		..-/..- /..-/..-	Başlık: Necâtî
10a	Ferruħî	Nice ħaţţ u nice naķşa gül-i ħoş-bûdur bu Velî miskînleri ħayrân idici bûdur bu	Ferruħî söz leb[i] vaşında dükenmez yârün Ki dimiş Necâtî gerçi bir içim şudur bu ¹⁷	Gazel/5	Nazire	..-/..- /..-/..-	Başlıkta "Necâtî" yazmaktadır. Fakat Necâtî'nin gazeline yazılan bir naziredir.
10a	Necâtî	Ey benüm gün yüzlü mâhum gel berü Göklere çıķmasun âhum gel berü	Olmasun yazuk Necâtî ħuluña Ķıl teraħħum pâdişâhum gel berü	Gazel /5		..-/..- /..-	Başlık: Bu Daħı
10a	Ĥâķî	'Uryânım efendim bu dem sermâda Sincâb elbise ancaķ giyülür germâda	Körük itmege ħavf iderim sulţânım Körük ile kürek bir yazılır imlâda	Ķıta/2		--/---/..- --/-	Başlık: Ķıţ'a-yı Ĥâķî
10a	Fıtnat Ĥânım	Çaħırınca seni taşra çıķayazdı cânım Çoķ deĝil mi bu çıķışlar a benim sulţânım		Ķıţ'a/1 beyit		..-/..- /..-/..-	Başlık: Ķıţ'a-yı Fıtnat Ĥânım
10a	Ĥâķî	Âşafâ tertîb-i alay eyleyüp şâh-ı bahâr	Kilk-i ħudretle yazılmış her giyâhın tîgine	Ķıţ'a/2 beyit		..-/..- /..-/..-	Başlık: Ķıţ'a-yı Ĥâķî

¹⁶ hüsn: faĥr D¹⁷ Vezin aksamaktadır.

		Şaf şaf olmuş leşker-i ezhâr şun'-ı Kirdigâr	Lâ-fetâ illâ-Alî lâ-seyfe illâ-zülfikâr				
10a	Nâ'ilî	Zülfünde olan zülf-i ¹⁸ perîşâna tokunma Mecrûhuñ olan dillere ey şâne tokunma		Matla		--./--./-- -./--	Başlık: Ferd-i Nâ'ilî Bu metin Nâ'ilî Divanında 6 beyitlik gazeldir. G.323/1 (İpekten, 2019, 521).
11a	Şabûhî	Yazdı debîr-i kudret eli rüy-yi yâre haţ Zibâ yaraşdı haţ bu kim ol gül-'izâra haţ	Seb'al-meşânî remzini fehm it Şabûhâ Ya'ni yazıldı muşhaf-ı ruşâr-ı yâre haţ	Gazel /5		--./--./-- -./--	Başlık: Şabûhî
11a	Hilmî	Neşvedür keyfiyeti cân-bağş-ı şahbâdan ğaraż Mâ-hâşal maħbûbdur zevk [u] dünyâdan ğaraż	Hilmiyâ n'olaydı bâri seyridür 'âriflere Şaħn-ı bāğ-ı 'âlem-ârâ-yı temâşâdan ğaraż	Gazel/5		---/--- /---/---	Başlık: Hilmî
11a	Bağdatlı Rûhî	Seyr-i maħbûb itmeği şanma hevâ-yı nefis ola Kudret-i Haķķa nazardur ol temâşâdan ğaraż		Gazel/2		---/--- /---/---	Başlık: Bâkî Gazel <i>Bağdatlı Rûhî</i> <i>Dîvânı</i> 'nda yer almaktadır. G.212/2-3 (Erten, 2018, 300).
11a	'Ulvî	Gâh olur haste göñül pister-i hicrânda yatur Gâh dîvâne şîfat gûşe-i vîrânda yatur	Yasdanur ' Ulvî 'yi gördüm o şehün zânusın Bir gedâdur şanasın mesned-i sulţânda yatur	Gazel/5		---/--- /---/---	Başlık: Ulvî Derzi-zâde Ulvî
11a	Ṭâlib	Revâ görmez nigâh-ı ğayrı hergiz men'aref 'ârif Şinâsâ-yı Ħudâ cüyâ-yı 'ayb-ı ân u ĩn olmaz		Gazel /3		---/--- /---/---	Başlık: Ṭâlib Süzî. Gazelin tamamı 7 beyittir. G.52/3-5-6 (Erdem, 1991, 226).
12a	Sehvî	Ħâke düşse müy-yi zülf-i yâr-i 'anber-bû biter Bir nazar kılsa zemîne nergis-i cādû biter	Ger ölürsem ğubâr-ı haţtın ile ğayrân iken Ħâk-ı kabrüm üzre Sehvî ğâlibâ dârû biter	Gazel /6		---/--- /---/---	Başlık: Sehvî

¹⁸ zülf: cem D

12a	Hzret-i Sultān Murād Hān	Sevdiğim duyar kim ol nā-mihribān bilmezlenür Şol gedāsı oldı ğam şah-ı cihān bilmezlenür	Hep bilür ol qaşı yā yolunda kurbān olduğum Ey Murādī nāz ider ancağ hemān bilmezlenür	Gazel/5		---/-- /--/--	Başlık: Hzret-i Sultān Murād Hān <i>Murādī Divānı</i> 'nda bulunamadı. Bir kısmı okunabilmiş başka bir varyantına bir şiir mecmuasında tesadüf edilmiştir. Orada da Sultan Murad Han'a ait olduğu yazmaktadır (Evecen, 2011, 418).
12a	İshāk Efendi	Fürkate düşdi gönül derd ü belāya cān virür Cānına kār itti ğurbet āşināya cān virür	Tövbe itdüm dirmiş İshāk dilber sevmeğe Tañrı haqqıçün inanmañ ¹⁹ Mustafā'ya cān virür	Gazel/5		---/-- /--/--	Başlık: İshāk <i>İshak Çelebi Divanı</i> 'nda yer almaktadır (Yıldırım, 1991,93).
13a	Nābī	Bu ma'nā ittiḥād-ı 'aşığ u mā'sūka şahiddür Maḥabbetle meveddet lafz u ma'nā 'ayn-ı vāḥiddür	Mu'ammā günü bu nāme şabādan gelmedür Nābī Zīhi țarz-ı nevin kim ma'nī-i şir ²⁰ üzre zāiddür	Gazel/7		---/--- /---/---	Başlık: Nābī
13a	Şāhib Mehmed	Eşer sūz-ı dil 'uşşākdan ma'sūka 'āiddür Sirāciyla anıñçün ölse 'add-ı pervāne vāḥiddür	Bu nev-vādīde pey-revlikde Nābī-i sūhan-sence ²¹ Emin ol daḥlden Şāhib ta'arruz ğayr-i vāriddür	Gazel/8	Nazire	---/--- /---/---	Başlık: Şāhib Pīr-i zāde
14a	Nābī	Şanma kim 'ıyş u şafā keşret-i emvāldedür Hırmen-i derd ü belā muntazamū'l-ḥāldedür	Ben de bilmem ki ne şeikle girecekdür Nābī Sā'at-i ḥāṭırımız pençe-i etfāldedür	Gazel/6		---/-- /--/--	Başlık: Nābī Divanda gazelin tamamı yedi beyit olarak görünmektedir (Bilkan, 1993, 501).

¹⁹ Tañrı haqqıçün inanmañ: hay inanmañ Tañrı haqqı D

²⁰ Mecmuada eksik yazılmış olup divandan tamamlanmıştır.

²¹ pey-revlikde Nābī-i sūhan-sence: peyrev olmadan Nābī-i üstada D

14a	Sābit	Şanma kim rāhat-ı dil devlet ü iqbāldedür Bār-ı miñnet götüri gerden-i ħammāldedür	Kim bulur Nābī Efendi gibi bir tāze ħayāl Feyz-ı Sābit yine pīrān-ı kühen sāldedür	Gazel /6	Nazire	..-/.- /..-/.-	Başlık: Nazire-i Sābit
14a	İşhāk	Gel ey ħam gönllümü kılma mükedder Ne virdüñ alamazsuñ ey birāder	Güzelsüz hiç olabilür mi İşhāk Birisin yine sevmüştür muħarrer	Gazel /7		.-./.- /.-	Başlık: İşhāk
14a	Nābī	Baña gerdünuñ āzārı kem-āzar olduğumdandır Sipihrüñ vaz'-ı nā-hem-vārı hem-vār oldüğumdandır	Beni āsude-bāl-i ħayd-ı pervāz olduğum Nābī Şikenc-i zülf-i dildāre giriftār olduğumdandır	Gazel/5		.-./.- /.-./.-	Başlık: Nābī
15a	Nābī	Eğer ħaldumsa nā-alüde dāmansızlığumdandır Girīban-ċāksuzluklar girībansızlığumdandır	Zebān-ı bülbül ü tütī bilür nā-yābdur Nābī Sükütum şanma 'aczimden zebāndansızlığumdandır	Gazel/5		.-./.- /.-./.-	Başlık: Nābī
15a	Riyāzī	Bilür kendüye 'āşık olduğum dilber vefā bilmez Ṭabībim derdimi ider yaħın ammā devā bilmez	Riyāzī mest-i nāzım 'āşık u aħyārı farħ itmez İder 'azürde-dil bigāne bilmez āşinā bilmez	Gazel/5		.-./.- /.-./.-	Başlık: Riyāzī
15a	'Ulvī	Bir güzel gördüm ki kimse öyle dilber görmemiş Bir hilāl-ebrūsı var 'ālemde gözler görmemiş	Çeşm-i 'Ulvī eylemiş mir'at-ı gerdüne naẓar Ey yüzü şems-i münevver saña beñzer görmemiş	Gazel/5		.-./.- /.-./.-	Başlık: 'Ulvī Gazelin Ulvī mahlasını kullanan şairlerden hangisine ait olduğu tespit edilememiştir. Bir şiir mecmuasında aynı gazele tesadüf edilmiştir (Çukurlu, 2022, 333).
15a	-	Şarılmaħa benümle ħavf ider bir gice ol meh-veş Teni pür-penbedür ħorħar yaħar sīnemdeki āteş		Müfred		.-./.- /.-./.-	Başlık: Ferd.

15a	Hayretî	Yandığum yakıldığum budur ki ben pervâneyi Redd iderler şem'-i rüşenden münâfıklar meded	Vechi var mıdur görüñ ey ehl-i diller 'arifi Men' iderler vech-i ahsenden münâfıklar meded	Gazel /2		---/--- /---/---	Başlık: Hayretî G.108/3-4 (Musluoğlu, 2022, 299).
15a	Nazmî	Lezzet-i kând-ı nebâti şehd ü şekkerden lezîz Kânde var la'l-i leb şîrîn dilberden lezîz	Kâmetüñ tûbâdan a'lâ hürdan zîbâ tapuñ Câm-ı la'l-i rûh-bağşuñ âb-ı kevşerden lezîz	Gazel /2		---/--- /---/---	Başlık: Nazmî Divanda iki gazelin iki ayrı beyti olarak gösterilmiştir. G.1457/1 ve G.1458/4 (Üst, 2018, 895-896).
16a	Süheylî	Âlemüñ 'arz itseler ser-cümle hülviyyâtını Gelmeye ma'sûma hergiz şîr-i mâderden lezîz	Acı acı sögdüğü tatlu gelür ben 'aşıkça ²² Yoğ durur dirler egerçi nesne şekkerden lezîz	Gazel/2	Nazire	---/--- /---/---	Başlık: Süheylî G.55/3-4 (Harmancı, 2017).
16a	Nâbî	Şeh-i gamuñ dil-i vîrân kühen hîzânesidür Beden 'avârız-ı endüha bağı hânesidür	Rağîbüñ ol gül-i ter de benüm gibi Nâbî Firîb-ğarde-i ħarf-i münâfîkânesidür	Gazel/6		---/--- /---/---	Başlık: Nâbî G.169/1-2-3-4-5-7 (Bilkan, 1993, 168).
16a	'Ulvî	Ĥarâmî çeşmini yârüñ şarâb-ı ergüvân tıtdı Hemân ol merdüm-i hün-h'âra dönmişdür ki ħan tıtdı	'Adem şehrine gitdi hicr-i la'lünle dil-i 'Ulvî Ricâl-i ħayb gibi mülk-i bañında mekân tıtdı	Gazel/5		---/--- /---/---	Başlık: 'Ulvî
17a	-	Zihî mecmü'a-yı dil kim anuñ evrâkı ser-tâ-pâ Bilen yanında evrâk-ı zeheb denilse lâyıkdur	Bu bir meyĥânedür kim keyf-i şahbâsın bilür 'aşık Ne bilsün ânı zâhid kim o bir 'ağlıyla ayıkdur	Kıt'a/2		---/--- /---/---	Başlık yer almamaktadır.
17a	Seyyid Mehmed Râmiz	Ey maĥrem-i esrâr-serâ-perde-yi mi'râc Vey mağzar-ı mefhûm vü meâl-i levlâk	Âciz seni vaşf eylemede nutq-ı zebânım Yetmez senüñ evşâfuña 'aql-ı derrâk	Kıt'a/2		---/--- -./---	Başlık: Seyyid Mehmed Râmiz Bu şiir ilgili divanda yer almamaktadır.

²² sögdüğü tatlu gelür ben 'aşıkça: baña düşünâm itdüğü tatlu gelür M

17a	Râmiz	Kimyâ-yı sa‘âdet budur ey merdüm-i dâna Ger eyler iseñ ‘ayn-ı haқиkat ile diқkat	İhlâş ile gel sür қadem-i pâke dü-çеşmüñ Tâ kim bulasın sermâyle nür-ı başiret	Kıt’a/2	--./--./- -./--	Başlık: Der Haққ-ı Қadem-i Şerif. Bu kıt’a Râmiz Dîvânı’nda “Der Haққ-ı Қadem-i Şerif Nebiyy-i Muhterem Sallâhu ‘Aleyhi ve Sellem” başlığı altında yer almaktadır (Polat, 2003, 297).
17a	Hüsâmî	Faşl-ı ğam olmaz güşâde deyü itmek fikr-i kec ²³ Hâcidü’l-başar el-cemî‘ül-maşar miftâhü’l-ferec	Eyâ Hüsâmî sen dahı sa’yile küy-ı yâre vâr Fîhi ‘âşıkun erâ ye’tüne fî-kulli fec	Mülem ma Gazel/7	--./-- /-./--	Başlık yer almamaktadır. Gazel, <i>Şeyh Ahmed Hüsâmî Efendi</i> Dîvânı’nda yer almaktadır (Gülpınar, 2019, 98).
17a	-	Ey zerre-i luţf-ı mihr-i raşşân-ı feraḥ Kıl bize key-i zîb-i eyvân-ı feraḥ ²⁴ Aç derd-i murâdımı nesîm-i fażluñla Eyle dil-i râzımı gülistân-ı feraḥ	Güftâr-ı dil-keş ile bu mecmû’a güyiyâ Baḥr-i muḥîṭ-i mâ’niye işler sefinedür Cins-i cevâhir-i sühen-i rûḥ-baḥş ile Bir ‘ârifün yanında lübâb-ı definedür	Rubâ‘î	--./--./- -./-	Başlık: Rubâ‘î
19a ²⁵	İzzet Paşa	Câme-i ḥ’âb-ı vaslına geldikçe ‘uryân gel Ḥasan Sînem üzre toğrı gelmezsen eger yan gel Ḥasan		Matla	--./-- /-./--	Başlık: İzzet Paşa

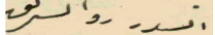
²³ Bu gazelin ikinci mısraları Farsçadır.

²⁴ Vezin bozuk.

²⁵19^a ve 20^a sayfalarının geneli ve seyreden bazı sayfalarda birçok şiir Farsça olup yalnızca Türkçe şiirlere yer verilmiştir.

19a	İrânî ‘Abdullâh Efendi	Huşûnetten gelür ʿab‘-ı girâna inkisâr itmek Urulsa bin yiründen zaḥmı hiç aya eger itmez		Kıt'a		.---/.--- /---/.---	Başlık: İrânî ‘Abdullâh Efendi
19a	Şıdķı	İki ‘âlemde olur maẓhar-ı luṭf u iḥsân Nehy-i ḥaḳdan şaḳınub emr-i şerifine uya		Müfred		..-/.- /..-/.-	Başlık: Şıdķı
19a	Şemseddîn- i Buhârî	Hest tâc-ı ârifân ender cihân ez çâr terk Terk-i dünyâ terk-i ‘uḳbâ terk-i hestî terk-i terk		Matla		-.-/-. /-.-/-.	Başlık: Şemseddîn-i Buhârî
20a	Nergis- zâde	Ne ma‘nâlar ne sözler mündericdür şafha-i dilde Egerçi şüret-i zâhirde ḥâmûşum kitâb-âsâ		Müfred		.---/.--- /---/.---	Başlık: Nergis-zâde
20a	-	Meni maḥrûm ider her demde ol nev-ḥaṭ vişâlınden Diñiz ol âfet-i câna utanmaz mı şaḳalından		Matla		.---/.--- /---/.---	Başlık yer almamaktadır.
21a	-	Muşâhib olma her ²⁶ şaḥşa Didi şâhib'ül me'vâ Yimesün dâḥı hem-nânın Yisün olursa zî-taḳvâ	Bu şartlardan biri noḳsân Olan yârânı terk eyle Ve illâ olasıñ peşimân Diyessin daḥı vâveylâ	Kıta/4		.---/.---	Başlık: Kâle sallallâhu te'âla Aleyhi ve sellem /Velâ tuşâhib illâ mü'minâ
21a	-	Bu kavli-i Muştafâ'nuñda ___? ²⁷ anı güş it	Bu elfaz-ı dürer-bârı Taḳub güşüña mengüş it	Kıta/2		.---/.---	Başlık: Ve Lehû

²⁶ Mecmuada “bir” yazılmış olup vezne uymadığından çıkarılmıştır.

²⁷

22a	Bağdatlı Rûhî	Bî-‘amel ‘ilmile ‘âlim geçinen câhildür Kim ki hâtt-ı ruh-ı hûbânı okur kâmindür	Ma‘rifet olmayacak bir kişide ey Rûhî Câhilün başı göğe irse yine câhildür	Gazel/8	..-/-..- /..-/-..-	Başlık: Çazel-i Rûhî
22a	-	Ey gönül gayriyi meyl eyleme cânân bir olur Birinün ‘aşkı dururken yeter cânan bir olur		Matla	..-/-..- /..-/-..-	Başlık yer almamaktadır.
22a	Hâkî	Âşefâ tertîb-i alay eyleyüp şâh-ı bahâr Şaf şaf olmuş leşker-i ezhâr-ı şun‘-ı Kirdigâr	Kilk-i kudretle yazılmış her giyâhın tîğine Lâ fetâ illâ Alî lâ seyfe illâ zülfikâr	Kıt‘a/2	..-/-..- /..-/-..-	Başlık: Kıt‘a-yı Hâkî Efendi
22a	Hâkî	Kerem bâzîçe-i hâtem gibi kim oldu dünyâda Bulunmaz zîr ü bâlâ kubb-i nüh tāk u mînâda	Var ise anda vardur Hâkiyâ çare[?]kalmadı Cenâb-ı şadr-ı ‘âli-şadr Abdullâh Paşa‘da	Kıt‘a/2	..-/-..- /..-/-..-	Başlık: Ve Lehû
23a	-	‘Âkil iseñ kendi tedbîrinde noşşân eyleme Çünkü noşşân eyledün taqdîre bühtân eyleme	Bakma nâdan olana hüsrev-i devrân ise de Kıl nazar ehl-i dile hâk ile yeksân ise de	Kıt‘a/2	..-/-..- /..-/-..-	Başlık: Kıt‘a
23a	Seyyid Çelebi	Hâk-i pâyê bir rikâb ihdâsı nâçiz ise de Kılma red kır atıvir yâ al bağışla bir kula		Müfred	..-/-..- /..-/-..-	Başlık: Seyyid Çelebi Müfred bir şiir mecmuasında “Lâ- edrî” olarak geçmektedir (Akpınar, 2015, 350).
23a	Hâletî		Evvelâ Hâletiyâ ‘aklı alurlar yoğsa ‘Âklı başında olan dil mi verir hûbâna	Gazel/2	..-/-..- /..-/-..-	Mecmuda ihmal edilen gazelin matla beyti şu şekildedir: “Süziş-i ‘ışk ile düşdüm kadem-i cânâna/ Düşer ayagina şem‘ün ya n’içün pervâne” (Kaya, 2017, 512).

23a	Kemāl Paşazâde	Dimesün dönmedi maķşūd-ı murād üzre felek Çıkmasun daireden üstüne uğrar inerek		Müfred		..-/.- /..-/.-	Başlık: Kemāl Paşazâde Bu şiir ilgili divanda yer almamaktadır.
23a	Hâkî	Şehsuvâr-ı haţta cūd olduğun fehm eyledüm Yüz sürüp geldüm efendim himmetüñ dīvânına	İntizâr-ı âyine çekirme Hâkî bize key Esb-i va'düñ dizginüñ döndür vefâ meydânına	Kıt'a/2		.-./- /-./-.	Başlık: Kıt'a-yı Hâkî
23a	-	Sühen-dân-ı haķîķat nükte-senc-i nüşha-i hikmet Hired-mend-i ma'ârif-pîşe ya'ni hazret-i Nâbî	Ėazelde Şâib ü 'Urfî idi semt-i kazâyede Taşavvufda Celâleddîn idi hikmette Fârisî	Kıt'a/2	Güfte	.-./- /.-./-.	Başlık: Güfte
23a	-	Lebleründen bî-tekellüf būs ider dilberleri Görmedim 'âlemde fincan gibi kızkın(?) müşteri		Matla		.-./- /-./-.	Başlık yer almamaktadır.
23a	Nağîfî	Marîz-i 'aşkuna 'arz-ı firâş ider [o] dilber Tabîb olan kişi hiç hasteye döşek mi şorar		Matla		.-./- /.-./-.	Başlık: Nağîfî
24a	Bâķî	İtdi şikâr gönlümi bir şüh-ı şeh-levend Müjgânı tîr ü kaşı kemân tırrası kemend		Gazel	Matla	.-./- -./-.	Başlık: Bâķî Altı beyitlik gazelin yalnızca matla kısmı alınmıştır (Küçük, 2011, 87).
24a	Ėaşmet Efendi	Reh-i 'aşkuñda pâ-mâl it beni ey şeh-levendüm gel Emîn ol kaçma benden sevdiğim cânım efendim gel Meded dâman-keş olma ser-keş olma âhımı alma Serime sâye-endâz ol benim serv-i bülendim gel	Bu ateşle ten-i şad-çâk-hecri dâğ dâğ itdüm Dili ben pertev-i 'işkuñla nâm olsun çerâğ itdim Ümîd-i maķdemüñle gönli ser-mest-i ayağ itdüm Yolunda Ėâk-i pây oldım gel ey Ėaşmet - pesendüm gel	Şarkı		.-./- /.-./-.	Başlık: Ėaşmet Efendi
24a	Nâbî	Bilen Ėâk-i Sitânbüldur rüsüm-ı şîve vü nâzı Kenâruñ dilberi nâzik de olsa nâzenîn olmaz		Müfred		.-./- /.-./-.	Başlık yer almamaktadır. Bu beyit <i>Nâbî Divânı</i> 'nda on iki beyitlik bir

							gazelin içerisinde yer almaktadır. G.303/10 (Bilkan,1993,609).
24a	Riyāzī Efendi	Deyse kim virdi bu cān-baḡş-ı şadā-yı nāya Maẓhar olmuş nefesi ḡazret-i Mevlānāya		Müfred		..-//..- /..-//..-	Başlık: Riyāzī Efendi
24a	-	Bulmaḡ isterdi 'ışık içinde murād Yār-i Şīrin degül midir Ferhād		Müfred		..-//..- /..-//..-	Başlık: Ferd
24a	Ḥākī	'Uryānım efendim bu dem-i sermāda Sincāb elbise ancaḡ giyülür germāda	Körük itmege ḡavf iderim sulṡānım Körük ile kürek bir yazılır imlāda	Kıta/2		..-//..-//..- ..-//..-	Başlık: Ḥākī Bu kıta 10a'da tekrar etmiştir.
25a	Veysī	Ḥālet-i vuşlat-ı dilberine 'aceb berler olur Ādemün 'aḡlı gider zevḡ u şafādan yir olur	Def iderler oturub bir yire hicrān elemün Mey olur sāḡar olur Veysī -i ḡam-perver olur	Gazel/5		..-//..- /..-//..-	Başlık: Gazel-i Veysī
25a	Veysī	Eyā ey ḡavm-i İslāmbul bilün taḡḡıḡ oluñ āḡāh İrişür nā-gehān bir gün size ḡahr ile ḡıřmullāh		Kaside/ 10		..-//..- /..-//..-	Başlık: Pend-i Merhüm Veysī Efendi. 67 beyitten oluşan bu kaside Günay Kut tarafından "Veysī'nin Divanında Bulunmayan Bir Kasidesi Üzerine" başlıklı makalesi ile tanıtılmıştır (Kut, 1970,18/169-176).

27a	-	Câni göndermek dilerdim da‘vet-i dildâra ben Korğarım gönülüm gibi ol dağı gide gelmeye		Müfred		---/--- /---/---	Başlık: Ferd
27a	-	Ol nedür ki ikidür insânda Üçden artuğ olmadı hayvânda	Bir iki evcden ziyâde olmadı Derdini bir yirde kimse görmedi	Kıta/5	Mu‘ammâ	---/--- /---	Başlık: Mu‘ammâ
27a	Fâ‘ik	Qarîb olmağ ümîd itdükçe dildâra ba‘îd olduğ Muhaşşal ol cefâ-cü vuşlatundan nâ-ümîd olduğ	Ölümlü ‘aşıkuz bir dilbere ârif gibi bizde Egerçi zindeyüz Fâ‘ik haqîkatde şehîd olduğ	Gazel/5		---/--- /---/---	Başlık: Fâ‘ik <i>Fâ‘ik Mahmud ve Dîvânı</i> ’nda tespit edilemedi.
28a	Râmiz	Gerdiş-i çarğ-ı denî hağırî tağdiş itdi Nimetin ma-ğaşal-i nağmet-i teşvîş itdi	Buldı esrâr-ı nihân-hâne-i ‘aşkı dildâr Râmizâ mülk-i dili haylice teftiş itdi	Gazel/6		---/--- /---/---	Başlık: Lî-nâmîkîhi Başlığına istinaden mürettibe ait olduğunu düşündüğümüz bu gazel <i>Râmiz Mehmed Efendi Dîvânı</i> ’nda yer almaktadır (Polat, 2003, 286).
28a	Bâkî	Ol şanemden Bâkîyâ bir büse da‘vâ kıl yürî Söylemezse öp hemân ağzın sükût ikrârdur		Müfred		---/--- /---/---	Başlık: Bâkî Divanda yedi beyitlik gazelin mahlas beyti olarak gösterilmiştir (Küçük, 2011, 99).
28a	-	‘Aklı çok olduğına bir kişünün Sözi az olduğ delâlet ider	‘Aklı nâkıs olan kişi ammâ Kâtı pür-güy olur cehâlet ider	Kıt’a/2		---/--- /---	Başlık yer almamaktadır.
28a	Hilâlî	Senüñle câni yok da‘vâ-yı hüsne Şanemler iy perî bir qurî şüret		Müfred		---/--- /---	Başlık: Hilâlî G.6/2 (Yağmur, 1988,73).

29a	Koca Ragıp Paşa	Ser-âgâz eyledikçe bahçe bülbül revnağ-ı gülden Bezimde kılkuç-ı mînâ mülûñ keyfiyyetin söyler	Perişan hâtırımında nükte-i ser-beste-veş kaldı Ne kimse hikmetin añlar ne Râgıb 'illetin söyler	Gazel/6		.---/.--- /---/.---	Başlık: Müstakimzâde Gazel Koca Ragıp Paşa Divânı'nda yer almaktadır.G.47/2-3- 4-5-6-7 (Yorulmaz, 1989, 98).
29a	Maḥmūd	Ümîdim bu vefâdan ola gönünden eşer peydâ Ḥudâ kâdirdür eyler seng-i ḥârâdan güher peydâ		Matla		.---/.--- /---/.---	Başlık: Maḥmūd
29a	-	Görüp emri lebinden kaçre-i mey 'Acebdür dökdi çeşmünden peyâpey		Müfred	Lugaz	.---/.--- /---	Başlık: Be-nâm-ı Receb
29a	Şuyolcu zâde Necîb	Geh vasl u gâh cevri ile dil şadumân idi 'Âşık o şevk u zevk daḥı bir zamân idi	Nâz u niyâza yir kıomadı şimdi ol perî Gâhi cefâsı zâhir u luṭfu nihân idi	Gazel/3		--/---/.- -./-.-	Başlık: Şuyolcuzâde Necîb G.68/1-2-3 (Kara, 2021, 308).
29a	-	Ne kadar şu'le-vâr olsa(?) dürüg Virmez ehline zerre deñlü fer fûrû'		Müfred		?	Başlık yer almamaktadır.
29a	-	Seni zemm eylerse halk-ı cihân Gelmesün fevrî baña emri-garîb	Kimi isyân ider Ḥudâya şerik Kimi eyler Resûlünü tekzîb	Kıt'a		---/--- /---	Başlık: Şi'r
29a	Bursalı Rahmî Çelebi	Geh şafâ buldu gönül âyinesi gâh keder 'Âlemün ḥâli böyle gelür böyle gider		Matla		---/--- /---/---	Başlık: Kemâl Paşazâde <i>Bursalı Rahmî Çelebi ve Divânı</i> adlı eserde yer almaktadır (Tıĭlı, 2006, 269).
30a	-	Mü-miyân vaşfını itsem her kaçan şofi-ḥad Ben o kıylden çaldığım yokdur deyu bülbül baçar		Müfred		---/--- /---/---	Başlık yer almamaktadır.
30a	-	Didim cânâ senün ḥâl-i siyâhuñ yok mudur bilmem		Müfred		.---/.--- /---/.---	Başlık yer almamaktadır.

		Didi bilmez misin Rûm-ı hâbeşden pâdişâh olmaz					
30a	Seyyid Çelebi	Humâr-ı bâde-yi hicründen 'âşık derd-i ser çekdi Dil-i mestânemiz kaldı ayaklarda neler çekdi	Degildür hatt-ı mihre zâhidâ tuğrâ-keş kudret Berat-i hüsnünüñ ikâna tuğrâ-yı ter çekdi	Gazel		./---/./--- /./---/./---	Başlık: Seyyid Mehmed Hâfız-zâde Seyyid Mehmed Çelebi Divânı'nda ve Musullu Es'ad Seyyid Mehmed Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divânı adlı eserlerde tespit edilemedi.
30a	Benlizâde	Pederim fâzıl hem şâ'ir idi Hele yogıdi aña fezâilde şebîh	Olmağa hâhiş ider tab'-ı hamîd Mazhar-ı el-veledu sırru ebîh	Kıta		..--/..-- /..--/..--	Başlık: Benlizâde
30a	-	Humâr-ı guşşadan ey rind-i mey-keş derd-i ser çekme Heman şâm u seher çek câm-ı 'ıyş hîç keder çekme		Matla		./---/./--- /./---/./---	Başlık yer almamaktadır.
30a	-	Görüp her kişiyi tahtîr itme 'Ucbdan nûr-ı sa'âdet toğmaz	Hâsılı müntec olan ma'nî bu Münkirüñ 'âkıbeti hayr olmaz	Kıta		..--/..-- /..--	Başlık: Kıt'a
30a	-	Bülbül-i nutkası kâri-i tefsîr-i şerîf Levha-i pâk-i zamîri ise mirât-i hayâl	Müşkülümdür benim ey kân-ı kerem-i sultân Mağdumuñ fetî-i merâmı olduğına itdim kâl	Kıta/5		.-./.-. /.-./.-.	Başlık yer almamaktadır.
31a	-	Bârekallâh zihî dâver-i pâkîn-huşâl Rastdur kâmetiñe fer u beyâz ikbâl	Görmemişdi nice dem gevheriân 'âlem Cevher-i zâtına beñzer dürr-i yektâ kemâl	Gazel/5		.-./.-. /.-.	Başlık yer almamaktadır.

31a	-	Rind bî-kes olucağ neyle taayyuş eyler Mahz-ı adl-i keremden iderim añı su'âl	Mâlikânemse hey kaçır-ı yed itdim 'ömürde Mâlik olsun o dağı devr-i felekde nice sal	Kıta/4		-.-/-. /-.-/-.	Başlık yer almamaktadır.
31a	Neyli Ahmed Efendi	Varağ-ı mihr ü vefâyı kim oğur deyu hemân Görse o mecmû'a-ı âlemden ol âfet qoparur		Müfred		..-/..- /..-/..-	Başlık yer almamaktadır. Bevt <i>Neylî Divânı</i> 'nda bir gazel içerisinde yer almaktadır. G.69/2 (Kılıç, 1994, 302).
31a	-	Deri keç olsa da mestür idermiş añı rü'yâ Cihâmı râst gören şüretâ minâre gibi		Müfred		.-./.- /.-./.-	Başlık yer almamaktadır.
31a	-	Niçe kaçsun şu şarâba sâķî-yi nâzik mizâc Eylemez çün öyle bir perde-i âteş imtizâc		Müfred		..-/..- /..-/..-	Başlık yer almamaktadır.
31a	Sabrî	'Âşk dursun ço mecâzî ise de gönülünde Âb-ı engür hüm içre tûrarak bâde olur		Müfred		..-/..- /..-/..-	Başlık yer almamaktadır. G.51/2 (Çeçen, 2010, 332).
32a	-	Rikâb-âsâ eger pâyine yârin yüz sürem dersen Yolunda irtikâb eyle aşılmağı basılmayı		Müfred		.-./.- /.-./.-	Başlık yer almamaktadır.
32a	Veysi	Sepetlerde kılıç hazır (ze)'âmet oldı başmağlık Vezirler hâsıdur ekşerleri sultânlaruñ ey şâh		Kaside/ 3		.-./.- /.-./.-	Başlık yer almamaktadır. Veysi'nin sosyal içerikli kasidesi üç ayrı başlık halinde ve belirli bir sıra gözetmeksizin mecmuada yer almıştır (Kut, 1970,18/169-170).

32a	Veysî	Bozulmasına dünyānuñ sebep paşa vü ağadur Fesād u fitneye bā’iş bulardur şüphesiz her gāh		Kaside/ 3		---/--- /---/---	Başlık: Ve Lehū
32a	Veysî	Cihānda hırsız u hem yān kesici kim durur derseñ ‘Aşesbaşı ile şubaşı bulardur inan billāh		Kaside/ 7		---/--- /---/---	Başlık: Ve lehū
32a	Ḥayālī	Ṭālī’ümde bu gönül her kime kim mā’il olur Göremez bir gün anuñ mäh-cemālūñ yıl olur	Gayrıya mihr-i vefā ola Ḥayālī ’ye cefā Ey şeh-i mülk-i melāḥat buña kim kâ’il olur	Gazel/5		..-/..- /..-/..-	Başlık: Ḥayālī G.99/1-2-3-4-7 (Vural, 2021, 178).
32a	Şehrī	Dem o demdür kim şabāḥ ‘ıyd u hoş eyyām olsa ‘İyşa ruḥşat cāme ‘izzet sākī ikrām olsa	Dem o demdür kim bu ruḥşat gāhde şām u seher Bir elinde zülfi sākī bir elinde cām olsa	Gazel/2		.-./.-. /.-./.-.	Başlık: Şehrī G.117/1-2 (Demirel, 2017, 120).
33a	Nefī	Ārif ol ehl-i dil rind kalender-meşreb ol Ne Müselmān-ı kavī ne mülhid-i bī-mezheb ol		Matla		.-./.-. /.-./.-.	Başlık: Nefī G.83/1 (Akkuş, 2018).
33a	Ḥayālī	Ġarībīndür anı hoş tüt efendim işte ben gitdim ³⁰ Gönül dirler ser-i küyīnda bir dīvānemiz kaldı		Müfred		---/--- /---/---	Başlık: Müfred G.628/2 (Vural, 2021, 398).
33a	‘Abdī	Ey kân-ı kerem sen bana bīgāne baqarsın Şādık kuluñam aşı ne ḥasmāne baqarsın	Bülbüller uçup ḥüsnüñe konduḡda gurāblar Ol demde [sen ol] ‘ Abdī -i nālāna baqarsın	Gazel/5		---/---. -./.-.	Başlık: Ġazel-i ‘Abdī <i>Subḥizāde Abdullah Efendi Divāni</i> ’nda tespit edilemedi.
33a	-	Ġanadı yansa bir mürun şanur ḥayra işāretdür Velī fehm eylemez anı zevāline işāretdür		Matla		---/--- /---/---	Başlık yer almamaktadır.
33a	-	Ecel kaşşabının kimse ḥalāş olmaz bıçaḡından Ne deñlü pehlevān olsa ḡapar anı ḡuşaḡundan		Matla		---/--- /---/---	Başlık yer almamaktadır.

³⁰ Ġarībīndür anı hoş tüt efendim işte ben gitdim: anı hoş tüt ḡarībīndür efendi işte biz gitdük D

33a	-	Günāhum vezn idüp tartarum Yezdān Neler çekse gerek mahşerde mizān		Matla		./--/.-- /./--	Başlık yer almamaktadır.
33a	Râmiz	Ruhsâr-ı yâre ‘ayn-ı haķîķatle ķıl nazâr Şun‘-ı cenāb-ı Haķķı gör ey merdüm-i başâr	Râmiz hūlāşa eyle me‘ānî-i rüyuñı ³¹ Erbāb-ı fehmi ider ne kadar olsa muhtaşâr	Gazel/5		--./-./- -./-.	Başlık: Râmiz G.65/1-2-3-4-6 (Polat, 2003, 232).
34a	Şafvet	Dirler kapudandur kimisiñi kırtaran ‘âķil Eski meşel ey dil ³² Sancaķ-ı amān altına git eyle şefā‘at Belki ola şefķat	İhbārına Elyās Nebî manķa-veş olsun Hızır arkadaş olsun Hāten idesüñ işte budur da‘vet-i Şafvet Nuşret ile ‘avdet	Müztezat/5		--./-./- -./-.	Başlık yer almamaktadır. Mütezād-ı Şafvet Der Haķķ-ı Seydî (Samsaķçı, 2021, 38-39).
34a-35a	Şafvet	Bu gice bezme buyur ey şanem-i pür-cemāl Saña yangınlıķımı naķl ideyim bi‘l-icmāl		Kaside/32	Yangınname	..-./..-- /..-./..--	43 beyitten oluşan “Tarih-i Şafvet Der-Harik-i Galata” adlı manzumenin mecmuada bu kısımda 32 beytine yer verilmiştir (Kaplan, 2021,101).
36a	-	Her kime iylik idersen şaķın andan kendüni Ādemođlu hilebazdur kimse bilmez fendini		Müfred		-.-./-.- /.-.-/.-.-	Başlık yer almamaktadır.
36a	-	Kesemem ümmîdi eltāf-ı Hūdā’dan zîrā Anun ihsānı füzündür benüm ümmîdümden ³³		Müfred		-.-./-.- /.-.-/.-.-	Başlık: Beyt
36a	.	Şal keştî-i umürünü baħr-i tevekküle aķ Aķ bādbān-ı himmeti yan gel de zevķe baķ		Müfred		--./-./- ./-.-	Başlık: Beyt

³¹ rüyuñı: şî‘rünü D

³² Mecmuada yer almadığı için divandan tamamlanmıştır.

³³ Vezin bozuk.

36a	Çara Bekirzâde 'Oşman Efendi Hazretleri	İhsanda olaldan baña hâkâniyye Ey mâ-şaşal-ı devlet-i 'Oşmâniyye	Va'düñle şifâ-sâz-ı 'umûmum yoğsa Mecnûn ideyor fikr-i Süleymâniyye	Rubai		Ahreb	Başlık: Çara Bekirzâde 'Oşman Efendi Hazretleri
36a	Nedîm	Sînede bir lahza âram eyle gel cânım gibi Geçme ey rûh-ı revân 'ömri-şitâbânım gibi	Cüst ü cü itdim yine cânâ Nedîmâ bendene Bir efendi bulmadım âlemde ³⁴ sulţânım gibi	Gazel/5	---	-.-/-. /-.-/-.	Başlık yer almamaktadır.
36a	-	Şırma şaçlı olurmuş mücellâ tenli nâ-geh Dile 'arz itdi açup kâkülün ikrâmile		Müfred	---	?	Başlık yer almamaktadır.
36a	-	Niçe kân oldı mecâzî sirişkim ol dem Oldı hem-başar-ı hıred 'arşa-i teşvîşe düşe		Müfred	---	?	Başlık yer almamaktadır.
36a	Nâbî	Erzân metâ-ı fazl ü hünere o kadar kim ³⁵ Bi ma'rifet zamâne bir âferînedür	Ebnâ-yı dehr her hünere âferîn virür Yâ Rab bu âferîn ne dükenmez hazînedür	Kıta/2		-./-.-/-. -./-.	Başlık yer almamaktadır.
37a	Şerîf	Zahm-ı dile ey dilber-i fettân acımazsın Olursa revân-ı kan birine can acımazsın	Mânend-i Şerîf eylese dil-hastelerün âzâr Çıkşa felege nâle vü efgân acımazsın	Gazel/6		-./-.-/-. -./-.	Başlık: Şerîf
37a	-	Nâzenînim tâzedür mihr ü muhâbbet tâzeler Tâzelerdür dîn-i dil 'uşşâkuñ elbet tâzeler	Kılma âgyâre o ser-derdin şikâyet câbecâ Bir mürüvvet kânıdır 'uşşâka hürmet tâzeler	Gazel/5		-.-/-. /-.-/-.	Başlık: Çazel-i Hoşnümâ
37a	-	Haşm-ı âgyâr ile da'vâmızı faşl itmek için Beni ihzâr-ı huzûr eyledi Çavuşzâde		Müfred		-.-/-. /-.-/-.	Başlık yer almamaktadır.
37a	-	İtdürür hükmini icrâ kıla sulţâna kadar Sâ'atince olur elbette o fermâna kadar	Rab' idüp kılbimi taqdîre kıddümi tevķı' İtdim ikrâr-ı ezeli eyledim îmâna kadar	Kıta/7		-.-/-. /-.-/-.	Başlık yer almamaktadır.

³⁴ âlemde: devletlü D³⁵ o kadar kim: o denlü kim D

37a	Gelibolulu Âlî	Yıkıldı hatırım gönlüm harâb oldı o gül bilmez Yine cevri itmek ister tâzedür gönül bilmez	Gerek can vir qabül itmez gerek yolunda öl bilmez Cihânda ³⁶ dostlar nevreste dilber sevmesün kimse	Ėazel/2	.---/--- /---/---	Başlık: Kıt'a G.546/1-3. <i>Gelibolulu Âlî Divânı</i> 'nda bir gazelin parçası olarak yer almaktadır.
38a	-	Añsa senden bilürüz haţţ-ı gülbin-i maħbûbı ‘Ârif olan beñüm ardumdan oğur mektûbı		Müfred	---/--- /---/---	Başlık: Müfred
38a	-	Çekdi ayağı meygededen cümle meykeşân Şahbâ-yı şevkı dökdü bütün zühd-meşrebân		Müfred	---/--- /---/---	Başlık: Müfred
38a	-	Derûnunda nihân bir nesne var kim virmede dâ'im Mezâq-ı ehl-i ‘irfâna Ėidâ-yı câm-ı gül-günü		Müfred	.---/--- /---/---	Başlık: Müfred
38a	-	Zihî mecmû'a kim ârâyiş-i naqş-ı diger-günü Virür tab'a Ėüşâyiş hürrem eyler qalb-i maħzûni		Müfred	.---/--- /---/---	Başlık: Müfred

³⁶ cihânda: ziyândur D